

10363

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

СВЯЗЬ СОВЕТСКИХ ОРГАНОВ МЕЖДУ
СОВОЙ И МАССАМИ — ОСНОВА
СОВЕТСКОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

БЮЛЛЕТЕНЬ

СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ БССР

2-й год ИЗДАНИЯ

№ 2 (11)

ФЕВРАЛЬ
1926 г.

ИЗДАНИЕ НКВД БССР
МИНСК—1926

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

СВЯЗЬ СОВЕТСКИХ ОРГАНОВ МЕЖДУ
СОБОЙ И МАССАМИ — ОСНОВА
СОВЕТСКОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

БЮЛЛЕТЕНЬ

СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ БССР

2-й год ИЗДАНИЯ

№ 2 (11)

ФЕВРАЛЬ
1926 г.

ИЗДАНИЕ НКВД БССР
МИНСК—1926

Постанова Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту і Савету Народных Камісараў БССР

аб зацьверджаньні Палажэньня аб раённых рэвізійных камісіях і рэвізійных камісіях пры сельскіх і местачковых саветах.

Цэнтральны Выканаўчы Комітэт і Савет Народных Камісараў п а с т а н а ў л я ю ц ь:

1. Зацьвердзіць далучаныя да гэтай пастановы палажэньні аб раённых рэвізійных камісіях і аб рэвізійных камісіях пры сельскіх і местачковых саветах.

2. З выданьнем палажэньня аб раённых рэвізійных камісіях і рэвізійных камісіях пры сельскіх і местачковых саветах увага да арт. 66-га інструкцыі Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту Саветаў БССР аб выбарах гарадзкіх, сельскіх і местачковых саветаў і аб скліканьні зьездаў Саветаў (зборн. Зак. 1925 г. №44, арт. 358) адмяніць.

3. Даручыць Народнаму Камісарыяту Грашовых Спраў супольна з Народным Камісарыятам Унутраных Спраў і Народным Камісарыятам Рабоча-Сялянскае Інспэкцыі выдаць інструкцыю па ужываньні вышэй памянёных палажэньняў.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага

Комітэту БССР *А. Чарвякоў.*

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР *Я. Адамовіч.*

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту *З. Чарнушэвіч.*

5-га лютага 1926 г.

Палажэньне аб раённых рэвізійных камісіях.

Дзеля ажыццяўленьня сапраўднага нагляду з боку шырокіх працоўных мас за выкананьнем раённых бюджэтаў і за мэтазгодным, правільным і ашчадным скарыстаньнем прадугледжаных гэтымі бюджэтамі сродкаў, у раёнах утвараюцца Рэвізійныя Камісіі на наступных падставах.

1. Рэвізійныя Камісіі абіраюцца на Раённых Зьездах Саветаў у складзе 3-х членаў і 2-х кандыдатаў да іх. Членамі рэвізійных камісій і кандыдатамі да іх могуць быць як дэлегаты Раённага Зьезду Саветаў, гэтак і іншыя грамадзяне, якія карыстаюцца абіральнымі правамі.

2. Члены і кандыдаты Раённага Выканаўчага Комітэту, загадчыкі часьцямі Раённага Выканаўчага Комітэту і Начальнікі Упраў Раённае Міліцыі ня могуць быць абраны ў склад Рэвізійнае Камісіі.

3. Члены Раённае Рэвізійнае Камісіі маюць права быць прысутнымі на пасяджэньнях Прэзыдыуму Раённага Выканаўчага Комітэту, на

пленумах Раённага Выканаўчага Комітэту, сельскіх саветаў і камісій, якія склікаюцца Раённым Выканаўчым Комітэтам і сельскімі саветамі з правам дарадчага голасу.

4. Рэвізійная Камісія абірае са свайго складу Старшыню і Сакратара.

5. Рэвізійныя Камісіі для выканання ўскладзеных на іх задач па рэвізіі бюджэту высьвятляюць: а) ці досыць поўна Раённым Выканаўчым Комітэтам выяўлены і прыняты пад увагу крыніцы прыбытковых паступленьняў, якія ёсьць у раёне; б) ці правільна і адпаведна з зацьверджаным бюджэтам, існуючымі палажэньнямі і дырэктывамі, дадзенымі Раённым Зьездам Саветаў, выконвалася прыбытковая і выдатковая частка бюджэту; в) наколькі мэтазгодна і выгадна рабіліся гаспадарчыя опэрацыі і скарыстоўваліся прадпрыемствы раённага значэньня і маемасьць; г) правяраюць цэласьць і захавальнасьць грашовых і матар'яльных сродкаў, якія знаходзяцца ў веданьні Раённага Выканаўчага Комітэту.

6. Рэвізійныя Камісіі маюць права: а) правэраць усё, што тычыцца выканання мясцовага бюджэту—кнігі, рахункі, дакуманты і справы Раённага Выканаўчага Комітэту і ўсіх падпарадкаваных яму ўстановаў і прадпрыемстваў; б) рабіць фактычнае абсьледваньне ўстановаў і прадпрыемстваў, якія лічацца ў веданьні Раённага Выканаўчага Комітэту як дзеля азнаямленьня з іх гаспадарчым становішчам, гэтак і дзеля атрымання патрэбных даведак з кніг і з спраў гэтых установаў, в) правяраць сумы, матар'ялы і маемасьць, якая лічацца ў веданьні Раённага Выканаўчага Комітэту, а таксама будаўнічыя, загатоўчыя і іншыя гаспадарчыя опэрацыі, якія робяцца ім; г) у выпадку патрэбны прыцягваць загадчыка раённай грашовай часткі, асоб, якія складаюць справаздачнасьць, і іншых падаказных асоб для растлумачэньня вынікаючых пры рэвізіі пытанняў.

7. Раённыя Выканаўчыя Комітэты павінны складаць справаздачнасьць аб выкананьні бюджэту па правілах аб парадку складаньня і паданьня справаздачнасьці на рэвізію; даваць Рэвізійным Камісіям поўную магчымасьць абсьледваць правільнасьць і мэтазгоднасьць скарыстаньня мясцовых сродкаў як праз асабісты агляд установаў, прадпрыемстваў, матар'ялаў і маемасьці, што лічацца ў веданьні Раённага Выканаўчага Комітэту, гэтак і праз правэрку рахункаводзтва і справаздачнасьці ўсіх установаў, якія лічацца на раённым бюджэце.

8. У межах свайго раёну, пасля ўзгадненьня з Акруговым Выканаўчым Комітэтам, Рэвізійныя Камісіі маюць права рабіць абсьледваньні ўстановаў, якія лічацца на акруговым бюджэце, а таксама ўсіх будаўнічых, загатоўчых і іншых гаспадарчых работ, што праводзяцца за рахунак гэтых бюджэтаў. Свае меркаваньні аб нямэтазгоднасьці і аб нявыгаднасьці тых або іншых выдаткаў, або работ Рэвізійныя Камісіі паведамляюць адпаведныя Акруговыя Выканаўчыя Комітэты.

9. Рэвізійныя Камісіі, не мяшаючыся ў распараджэньні Раённага Выканаўчага Комітэту, падаюць Раённаму Выканаўчаму Комітэту, на падставе вынікаў рэвізійнае работы і зробленых ім абсьледваньняў, свае ўвагі аб нямэтазгоднасьці і нявыгаднасьці тых, або іншых выдаткаў, або опэрацый, і ў выпадку нязгоды Раённага Выканаўчага Комітэту з увагамі Рэвізійнае Камісіі паведамляюць аб дзейнасьці Раённага Выканаўчага Комітэту адпаведны Акруговы Выканаўчы Комітэт.

10. Аб няправільным і нямэтазгодным выкананьні раённага бюджэту Рэвізійная Камісія робіць даклад на пленарным пасяджэньні Раённага Выканаўчага Комітэту з папярэднім дакладам у Прэзыдыуме Раённага Выканаўчага Комітэту. Калі Рэвізійная Камісія не згаджаецца

з прынятымі па яе дакладзе пастановамі пленарнага пасяджэння Раённага Выканаўчага Комітэту, то яна гэтыя пастановы можа абскардзіць у Акруговы Выканаўчы Комітэт.

Копіі ўсіх пратаколаў пасяджэнняў Раённых Выканаўчых Комітэтаў па дакладах і прапазыцыях Рэвізійных Камісій падаюцца ў Акруговы Выканаўчы Комітэт.

11. Члены Рэвізыйнае Камісіі, а таксама кандыдаты, у тым выпадку, калі яны замяняюць адсутных членаў камісіі, атрымоўваюць сутачную нагароду па ліку прапрацаваных дзён па рэвізіі з разьліку ставак членаў Раённага Выканаўчага Комітэту, але ня болей, як за чатыры дні ў кожным месяцы і, у выпадку выезду дзеля рэвізіі пададказных устаноў, карыстаюцца дарожнымі сродкамі Раённага Выканаўчага Комітэту. Выдаткі па аплаце працы членаў Рэвізыйнае Камісіі адносяцца на раённы бюджэт і робяцца ў межах адпаведнага асыгнаваньня па гэтым бюджэце.

12. Усе ўстановы і органы ўлады павінны ўсімі спосабамі дапамагаць Рэвізійным Камісіям пры выкананьні ўскладзенных на іх абавязкаў.

13. Рэвізійная Камісія мае права прымаць удзел у рэвізіі бюджэту і гаспадарчых устаноў, якая робіцца organami фінансавага кантролю, пры гэтым органы фінансавага кантролю аб пачатку рэвізіі павінны паведамляць Рэвізійную Камісію.

14. Раённая Рэвізійная Камісія аб выкананьні мясцовага бюджэту і аб недахватах у вядзеньні Раённым Выканаўчым Комітэтам гаспадаркі дакладвае Раённаму Зьезду Саветаў, з прапанаваньнем мер спраўленьня заўважаных няправільнасьцяў і недахватаў. Рэвізійная Камісія таксама робіць даклады аб сваёй рабоце перад шырокімі сялянскімі канфэрэнцыямі, сходамі і г. д.

15. Раённые Выканаўчыя Комітэты ня маюць права мяшацца ў дзейнасьць Раённых Рэвізійных Камісій.

16. Раённая Рэвізійная Камісія нясе адказнасьць за сваю дзейнасьць перад Раённым Зьездам Саветаў і перад вышэйшымі за яго выканаўчымі комітэтамі.

17. Усе рэвізійныя справы, акты, перапіска і г. д. захоўваюцца ў устаноўленым Рэвізійнай Камісіяй месцы ў Старшыні Рэвізыйнае Камісіі пад асабістай адказнасьцю.

18. Рэвізійная Камісія ня мае асобнага рабочага апарату і карыстаецца апаратам Раённага Выканаўчага Комітэту.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага

Комітэту БССР А. Чарвякоў.

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР Я. Адамовіч.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту

БССР З. Чарнушэвіч.

5-га лютага 1926 г.

Палажэньне аб рэвізійных камісіях пры сельскіх і месьтачковых саветах.

Дзеля ажыццяўленьня сапраўднага нагляду з боку шырокіх мас за правільным і мэтазгодным скарыстаньнем грашовых сродкаў і матэрыяльных каштоўнасьцяў, якія знаходзяцца ў веданьні сельскіх і месьтачковых саветаў, пры сельскіх і месьтачковых саветах утвараюцца рэвізійныя камісіі на наступных падставах:

1. Сельскія і местачковыя рэвізійныя камісіі абіраюцца ў складзе 3-х членаў і 2-х кандыдатаў да іх на абіральных сходах адначасна з выбарамі сельскіх і местачковых саветаў на час да наступных выбараў гэтых саветаў. Членамі рэвізійных камісій і кандыдатамі да іх могуць быць усе грамадзяне, якія ня лічацца членамі сельскіх і местачковых саветаў, калі яны карыстаюцца абіральнымі правамі на падставе існуючых законаў

2. Старшыня, намеснік старшыні, члены і кандыдаты сельскіх і местачковых саветаў, а таксама і сакратар, у тым выпадку, калі ён ня член сельскага савету,—могуць быць абраны ў склад рэвізійных камісій не раней, як па сканчэнні году з тае пары, калі імі пакінута пасада.

3. Рэвізійныя камісіі абіраюць са свайго складу старшыню. Асобнага рабочага апарату рэвізійныя камісіі ня маюць і карыстаюцца ў патрэбных выпадках апаратамі сельскіх і местачковых саветаў па належнасці.

4. Да дзейнасці сельскіх і местачковых рэвізійных камісій належаць:

а) рэвізія грашовай і матар'яльна-гаспадарчай дзейнасці сельскіх і местачковых саветаў, а таксама рэвізія па даручэнні раённых рэвізійных камісій устаноў, якія належаць да рэвізіі раённых рэвізійных камісій;

б) праверка правільнасці і мэтазгоднасці скарыстання грашовых сродкаў і матар'яльных каштоўнасцяў, якія атрымоўваюцца сельскімі і местачковымі саветамі ад бюджэтаў Раённых Выканаўчых Камітэтаў і з іншых крыніц.

5. Сельскія і местачковыя рэвізійныя камісіі падаюць акты вынікаў рэвізіі і абследаванняў са сваімі заключэннямі ў Раёны Выканаўчы Камітэт, а таксама дакладваюць аб выніках рэвізіі на пленумах адпаведных саветаў.

6. Сельскія і местачковыя саветы, а таксама ўстановы і прадпрыемствы, якія знаходзяцца на іх тэрыторыі, павінны ўсімі спосабамі дапамагаць рэвізійным камісіям пры правядзенні абследаванняў і рэвізій.

7. Рэвізійныя камісіі павінны рабіць рэвізію не радзей аднаго разу ў тры месяцы.

8. Сельскія і местачковыя рэвізійныя камісіі за сваю дзейнасць нясуць адказнасць перад абіральнымі сходамі і перад раённымі выканаўчымі камітэтамі.

9. Усе рэвізійныя справы, акты, перапіска і г. д. хаваюцца ў старшыні рэвізійнае камісіі пад яго асабістай адказнасцю.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага

Комітэту БССР *А. Чарвякоў*

Старшыня Савету Народных Камісараў БССР *Я. Адамовіч*.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага

5-га лютага 1925 г.

Комітэту БССР *З. Чарнушэвіч*.

Пастанова Савету Народных Камісараў БССР

аб крэдытаванні лесам пагарэльцаў.

Савет Народных Камісараў БССР, маючы на мэце дапамогу пагарэльцам на аднаўленьне згарэўшых будынкаў, пастанаўляе:

а) пры крэдытаванні лесам пагарэльцаў на аднаўленьне згарэўшых будынкаў лес адпускаецца на падставе правіл, зацверджаных

Экономічнаю Нарадаю 2-га лістападу 1925 г., па таксах для сялянства.

б) Такі водпуск лесу з лесасек на мясцовыя патрэбы, калі ў раённых лясных камісіях ёсць нескарыстаныя сумы на крэдытаваньне, робіцца гэтымі камісіямі. У тым жа разе, калі сум на крэдытаваньне няма, ці лесасекі на мясцовыя патрэбы скарыстаны, Народны Камісарыят Земляробства павінен адпускаць лес з лесасек на патрэбы ўстаноў і прадпрыемстваў.

З нечарговых лесасек лес на патрэбы пагарэльцаў адпускаецца згодна з арт. 19 Ляснога Кодэксу.

Намесьнік Старшыні Савету

Народных Камісараў БССР *Карклін.*

Кіраўнік Спраў СНК БССР *М. Мароз.*

4-га лістапада 1925 г.

Утверждены постановлением ЭКОСО
при СНК БССР 2 ноября 1925 года.

Правила по кредитованию населения лесом.

1. В целях содействия землеустройству и удовлетворения строительных нужд маломощных слоев деревни, Наркомзем передает Белсельбанку часть лесосечного фонда в размере 5 проц. утвержденной сметы лесных доходов (п. 3 постановления СНК 13 мая 1925 г. о порядке отпуска леса на местные нужды) для кредитования населения лесом с тем, чтобы по мере возвращения означенного кредита таковой был зачислен в специальный фонд Правительства при Белсельбанке для помощи землеустраиваемому населению и на развитие огнестойкого строительства.

2. Белсельбанк выясняет через свою сеть—кредитные товарищества—размер потребных на указанную в п. 1-ом надобность лесных материалов для каждого округа и района. Эти сведения на местах согласовываются с ОКРЗО, Райземотделами и Крестками.

3. Белсельбанк не позже 1-го августа делает в Управление Лесами НКЗ заявку на отпуск в том или ином округе леса на определенную денежную сумму, не превышающую, однако, в общем суммы, предназначенной к передаче Наркомземом Белсельбанку.

4. Управление Лесами НКЗ рассматривает сделанные заявки, согласует их с общим распределением лесосечного фонда и делает распоряжение окружным инспекторам лесов об отпуске по нарядам Белсельбанка леса на определенную сумму из лесосек, назначенных для удовлетворения местных нужд или из мертвого леса.

5. Белсельбанк или сам непосредственно или через Окрсельбанки, совместно с окружными инспекторами лесов распределяет предназначенный для округа лесокредит по кредитным товариществам и лесничествам, после чего инспектор лесов делает распоряжение лесничествам о размере подлежащего отпуску леса из данного лесничества по нарядам Белсельбанка или Окрсельбанков, с передачей копий этих распоряжений в Белсельбанк или Окрсельбанки по принадлежности. Затее Окрсельбанки, в зависимости от этих распоряжений, дают кредитным товариществам свои наряды на лесничества со ссылкой на указанном распоряжение окружного инспектора лесов.

6. Лесничества производят отпуск леса населению из фонда Белсельбанка в размере не свыше установленных норм по особым требо-

ваниям кредитного кооператива на сумму, указанную в требовании, по цене, установленной для местного населения, и заносит сумму отпуска леса на счет Белсельбанка. В случае, если бы оказалось, что стоимость отпущенного покупателю леса превышает предъявленное требование, то недостающая сумма взыскивается с получателя наличными и записывается в лесной доход на общем основании. Залог на очистку мест рубок взимается наличными деньгами в лесничестве. Однако, в том случае, когда кооператив дает письменное ручательство на производство очистки, залог на очистку не взимается.

7. По окончании установленного для местных отпусков лесорубочного сезона, лесничество сообщает Управлению лесами НКЗ сведения о произведенных отпусках, с указанием числа и № требований корреспондента, лесорубочного билета, фамилии получателей, количество отпущенного леса, таксовой его стоимости, цены, по которой отпущен лес и суммы, записанной на счет Белсельбанка.

8. Выдача лесокредита Белсельбанком и Окрсельбанками сел-хоз. кредитным товариществам производится в общеустановленном порядке: на ремонт строений—до 3 лет и для возведения строений и капитального их ремонта—до 5 лет из 2 проц. годовых, взимаемых по полугоду вперед. Погашение кооперативами лесной ссуды производится: 1) при сроке в 3 г.—13 ноября 1926 г.—30 проц. полученной ссуды, 15 ноября 1927 г.—30 проц. и 15 ноября 1928 г.—40 проц.; 2) при сроке в 5 лет—15 ноября 1926 г. 20 проц. полученной ссуды, 15 ноября 1927 г. 25 проц., 15 ноября 1928 г. 25 проц., 15 ноября 1929 г.—15 проц. и 15 ноября 1930 г. остальные 15 проц. Товарищества же производят кредитование населения на основании нижеследующих указаний:

9. Ссуда лесом, выдается колхозам и маломощному населению, нуждающемуся в возведении или ремонте построек, преимущественно землеустраиваемому, а также лицам, пострадавшим от стихийных бедствий, как-то: пожара, наводнения и т. п. и со строгим соблюдением инструкции отпуска леса на местные нужды, изданной НКЗ в развитие постановления СНК от 13 мая 1925 г.

10. Заявления о выдаче ссуд лесом подлежат рассмотрению в Правлении Т-ва с участием представителя Крест. Комитета Взаимопомощи.

11. Ссуды лесом выдаются как в размере полной таксовой стоимости потребного для постройки леса, так равно и только в размере части этой стоимости, с тем, что недостающую сумму заемщик доплачивает в лесничестве наличными.

12. Ссуды лесом выдаются населению на ремонт строений сроком до 3 лет и на возведение новых и капитальный ремонт старых—до 5 лет, с частичным погашением ежегодно и, во всяком случае, на сроки не более, чем сам кооператив получит эту сумму от Белсельбанка.

13. По ссудам лесом кооператив может взимать с заемщика не более 5 проц. годовых, которые взимаются наличными при получении ссуды за $1\frac{1}{2}$ года вперед и затем по полугодиям вперед.

14. В получении ссуды заемщик выдает кооперативу обязательство обычной формы только в денежном исчислении.

15. В случае надобности, по усмотрению Правления кооператива, от заемщика может быть потребовано в общем порядке поручительство по ссуде.

16. На сумму отпущенного в кредит леса кооператив дает заемщику требование по особо установленной форме, к сему прилагаемой,

на соответствующее лесничество с указанием, на какую надобность выдана ссуда, т.-е, на постройку избы, гумна и т. п. и суммы ссуды.

Примечание. Требования состоят из корешка, остающегося в кооперативе, выдавшем таковой, самого требования и дубликата, представляемых заемщиком в лесничество. Лесничество, отпустив лес, делает на дубликате наряда отметку о действительной сумме отпущенного леса и с распиской заемщика в получении леса возвращает дубликат кооперативу.

17. Сооруженная или отремонтированная постройка обязательно должна быть застрахована в сумме не ниже размера ссуды и страховой полис предъявлен кооперативу, о чем делается отметка на ссудном обязательстве.

18. Данной ссуде кооператив ведет особый счет и при представлении в Белсельбанк или Окрсельбанк ежемесячных отчетов в объяснительной записке добавляет, на какую сумму в истекшем отчетном месяце произведено отпуска леса, а затем по исчерпанию выданной кооперативу ссуды лесом и, во всяком случае, не позже окончания лесорубочного сезона, т.-е. 1-го мая, представляет Белсельбанку сведения с указанием числа и номера каждого наряда Белсельбанка или Окрсельбанка, имени и фамилии заемщика, назначения, т.-е. на новую избу, ремонт сарая, сооружение колодца и т. п., суммы и срока ссуды и размера процентов.

Примечание. Неудовлетворенные лесничеством полностью или в части ордера Белсельбанка или Окрсельбанков отмечаются кооперативом в отчете особо, с указанием причины неудовлетворения с приложением о том справки лесничества.

Председатель Экономического
Совещания при СНК БССР *Гельтман.*

Ответственный Секретарь *Горный.*

Постанова Савету Народных Камісараў БССР

аб звальненні ад аплаты за вэтэрынарна-санітарны агляд жывёлы і продуктаў жывёлаводства сельскага вырабу, якія прывозяцца сялянамі на продаж на кірмашы, рынкі і іншыя месцы, адведзеныя для гандлю.

Каб палегчыць збыт сялянам продуктаў свае гаспадаркі, якія прывозяцца імі для продажу на кірмашы, рынкі і іншыя адведзеныя для гандлю месцы, Савет Народных Камісараў пастанаўляе:

Звольніць ад аплаты за вэтэрынарна-санітарны агляд жывёлы, якая прывозіцца сялянствам для збыту на рынку, а таксама мясныя, малочныя і іншыя продукты жывёлаводства свайго сельскага вырабу.

Намеснік Старшыні Савету
Народных Камісараў БССР *Карклін.*

Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў БССР *М. Мароз.*

7 снежня 1925 г.

Постанова Савету Народных Камісараў БССР

аб змене пастановы Савету Народных Камісараў за 11 лютага 1925 года аб аплаце работ па земляўпарадкаваньні і па зямельнай рэгістрацыі.

На зьмену свае пастановы за 11 лютага 1925 году аб аплаце работ па земляўпарадкаваньні і па зямельнай рэгістрацыі (СУ БССР за 1925 год № 9, арт. 90) Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе: запісаць пункт „л“ арт. 1 паказанае пастановы ў наступнай рэдакцыі:

„л) За выраб і выдачу разнага роду даведак і выпісак аб складзе зямлякарыстаньняў без нанясення канфігурацыі вучасткаў, за выключэньнем тых выпадкаў, калі яны патрэбны дзеля паданьня просьбы аб вызваленьні ад адзінага сельска-гаспадарчага падатку альбо аб памяньшэньні яго, — бярэцца плата ў разьмеры аднаго рубля за поўную і няпоўную старонку друкаванага пэтыта.

Старшыня Савету Народных

Камісараў БССР *Яз. Адамовіч.*

Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў БССР *М. Мароз.*
14-га сьнежня 1925 г.

Постанова Савету Народных Камісараў БССР

аб выдачы даведак і пасьведчаньняў аб стратах асабовага складу Чырвонае Арміі і Чырвонага Флёту за часы грамадзянскае вайны

1. Абавязаць Акруговыя і Раённыя Выканаўчыя Камітэты, на падставе атрыманых ад ваеннага ведамства іменных сьпісаў страт (забітых, памершых, прапаўшых бяз вестак, узятых у палон, параненых) у асабовым складзе Рабоча—Сялянскае Чырвонае Арміі і Рабоча—Сялянскага Чырвонага Флёту за часы грамадзянскае вайны, выдаваць насяленьню даведкі і пасьведчаньні аб гэтых стратах.

2. Пісанья або вусныя заявы аб выдачы даведак падаюцца ў Акруговыя і Раённыя Выканаўчыя Камітэты. У тых выпадках, калі зьвесткі, якія патрабуюцца, у сьпісах няма і даведка ня можа быць выдадзена зараз жа, яна выдаецца на падставе тэй самай заявы пасля атрыманьня дадатковых сьпісаў.

3. Даведкі і пасьведчаньні выдаюцца бясплатна.

Даведкі, пасьведчаньні і заявы аб іх выдачы гербавым зборам не аплачваюцца.

Старшыня Савету Народных

Камісараў БССР *Яз. Адамовіч.*

Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў БССР *М. Мароз.*
14-га сьнежня 1925 г.

Циркуляр Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР

о постройке, ремонте, сохранении дорог, мостов и прочих дорожных сооружений.

Окружным Коммунальным Отделам и Районным Исполнительным Комитетам.

1. Вся сеть дорог БССР подразделяется на дороги государственного, окружного и местного значения.

Дороги государственного значения, как важнейшее дороги Республики, содержатся за счет государственного бюджета и находятся

в ведении органов НКПС (шоссейные дорожные участки), дороги окружного значения—за счет местного бюджета и находятся в ведении органов Наркомвнудела.

2. Среди дорог местного значения имеются три вида дорог: районные, сельские и полевые. Непосредственное заведывание дорогами местного значения и наблюдение за производящимися на них работами возложено на Райисполкомы и Сельсоветы, причем содержание и исправление этих дорог производится главным образом силами самого населения, непосредственно заинтересованного в состоянии дорог.

Помощь же со стороны государства в отношении местных дорог выражается в бесплатном отпуске леса для всех дорожных работ на них, а для дорог районных—также и в отпуске денежных средств по районному бюджету, главным образом на оплату материалов и части квалифицированной рабочей силы.

3. Для всех дорог местного значения бесплатный отпуск леса производится на основании правил отпуска лесных материалов на дорожные сооружения, (опубликов. в № 4 Бюллетеня СНК БССР за 1925 г.).

Согласно этих правил на каждую отдельную работу по мелкому ремонту мостов и дорог местного значения отпускается лесничими, по требованию Райисполкомов из мертвого леса без представления технических смет строевого материала до 1 куб. саж. и хвороста до 5 куб. саж.

Лесные же материалы в размере свыше этого количества отпускаются также бесплатно, но уже только по сметам, утвержденным Окрисполкомами. Отпуски эти на сумму до 10.000 руб на весь Округ разрешает Окружной Инспектор Лесов. Отпуск леса на сумму свыше 10.000 рубл. разрешает Управление Лесами Наркомзема.

При пользовании лесом в указанном порядке необходимо иметь в виду следующее:

а) все требования на лес должны составляться на месте заблаговременно, т. к. по утверждению они должны быть представлены в Лесное Управление не позже 15 июля;

б) рубка сырораствующего леса допускается только в период с 1 сентября по 1 мая;

в) ни в коем случае недопустимо использование леса, полученного на дорожные нужды—на другие надобности.

4. Каждый Райисполком обязан затребовать из Окркомхоза список и карты окружных дорог, проходящих в пределах района, на этой карте, или лучше на ее копии он должен нанести те дороги местного значения (районные и сельские), исправление которых намечается в текущем 1925-26 операц. году.

Кроме того в Райкомхозе должен иметься план работ, намечаемых к исполнению в текущем 1925-26 г. План этот должен представлять список работ, в коем под каждым номером записывается отдельная работа, т. е. наименование ее, постройка или ремонт моста или полотна дороги, а также и размер ее, длина моста, или длина исправляемого полотна дороги.

К этому плану должны быть приложены сметы, по которым определяется количество рабочей силы, количество материалов и общая стоимость работы с подразделением ее на 2 части: подлежащую

к оплате (железо, поковки, оплата квалифицированных работников) и не подлежащую оплате (бесплатный лес и рабочая сила самих селян, принимающих участие в работе).

5. Для всех дорог местного значения полоса отвода земли установлена шириной в 6 метров в открытых местах, а в лесистых и там, где встречается надобность в уширении, эта полоса увеличивается до 20 метров.

Райисполкомы обязаны принимать меры к охране дорог района, следить за тем, чтобы не было самовольных запашек, не допускать рытья у самой дороги ям для добывания глины и песка, следить, чтобы при погоне скота не повреждались откосы насыпей и канав, принимать самые решительные меры борьбы с порубками деревьев, коими обсажены дороги.

Особое внимание надо обратить на охрану искусственных сооружений, т. е. мостов и труб, с целью предупредить гниение деревянных частей, время от времени очищать грязь и навоз с настила мостов; следить за тем, чтобы с болтов не вывинчивались гайки, не растаскивались болты, скобы, перила и проч., предупреждая таким образом ослабление и разрушение моста; гайки в болтах в мостах время от времени подвинчивать во избежание ослабления скреплений при ссыхании дерева.

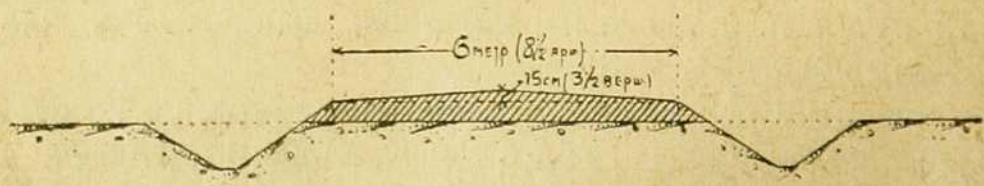
6. Наиболее тяжелым временем для мостов и дорог является период весеннего ледохода и половодья, грозящие повреждением, а иногда и сносом ледорезов и мостов, размывом насыпей и повреждением полотна.

С целью предупредить эти последствия, необходимо обрубать лед вокруг свай, как у ледорезов, так и опор моста, чтобы при подъеме воды вместе со льдом не подымались и примерзшие к нему сваи: в малых мостах и трубах необходимо перед началом таяния снегов прочистить входное и выходное отверстие и прорыть в снегу каналы для стечения воды, т. к. скопление ее может вызвать как подмыв самих сооружений, так и размывы прилегающего полотна дороги.

7. Необходимо приступить в первую очередь к работам на участках плохих дорог путем устройства правильного полотна дороги с босковыми канавами, стремясь к тому, чтобы проезжая часть дороги была бы суха, без бугров, без ям и по возможности, без колеи. Следует помнить, что вода в дорогу проникает не только сверху от дождя и от талого снега, но и снизу от проникновения почвенных вод, почему, боковые канавы дорог должны быть достаточной глубины.

В частности для выполнения этих условий в глинистых грунтах или в мокрых местах необходимо дороге придать такой вид:

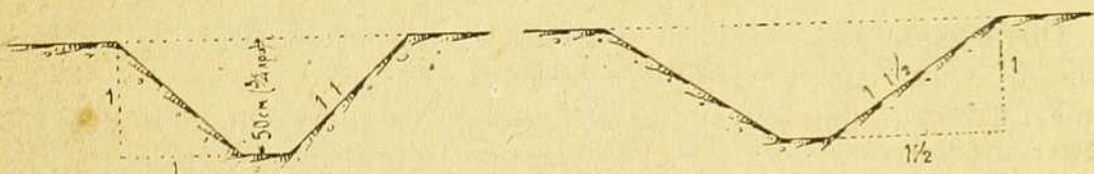
Поперечный профиль полотна дороги

Ширину проезжей части дороги следует определять не менее 6 метров. Самая проезжая дорога должна подыматься над землей посредством грунта, получаемого от рытья боковых канав, средину же проезжей части над краями дороги нужно поднимать несколько выше. Канавы должны быть глубиною около 50 сантиметров ($\frac{3}{4}$ аршина), при чем бока канав, также как и бока насыпи, должны быть наклонены с одиночным, или еще лучше, полуторным уклоном, примерно в таком виде:

Канавы с одиночными откосами

Канавы с полуторными откосами

Канавы нужно копать так, чтобы вода в них не застаивалась а свободно проходила по соответствующему уклону; вода по ним должна стекать или в ручей или в овраг, пересекающий дорогу, а при их отсутствии по устраиваемым отводным канавам в ближайшую низину.

8. Неисправленные во время большие размывы, рытвины и т. п. повреждения влекут за собой дальнейшее разрушение, требующее уже больших затрат сил и средств на их исправление. Поэтому необходимо следить, чтобы канавы не засорялись заносами и не порастали травой; весной после таяния снегов, а также после дождей необходимо внимательно осмотреть все повреждения канав, полотна дорог и сделать нужные исправления.

Исправления никогда не следует делать навозом и небрежной наброской хвороста или соломы с засыпкой их землей; такое исправление бесполезно и быстро размывается дождями. Поврежденные места — ямы, промоины, — необходимо засыпать грунтом и плотно его утрамбовывать, при этом грунта должно быть столько, чтобы после трамбования не получалось на этом месте впадин, а напротив, чтобы сток воды с него был во все стороны.

9. Искусственные сооружения грунтовой дороги — трубы и мосты — необходимо возможно чаще осматривать и исправлять замеченные в них повреждения.

Прогнившие и поврежденные от проезда пластины настила необходимо заменить новыми; мосты, в коих сгнили сваи или прогоны наполовину своей толщины, необходимо закрывать для проезда, во избежания несчастных случаев, и до ремонта или постройки нового моста своевременно устраивать временный об'езд.

Серьезное внимание необходимо обратить на правильное устройство под'ездов к мостам, на своевременную подсыпку разбитых под'ездов, на укрепление их поверхности хорошим грунтом, крупно-зернистым песком, щебнем и проч.

10. а) Посадка деревьев по краям дороги является весьма целесообразной, почему для древонасаждения необходимо использовать и наиболее широко в этом направлении;

б) в участках сухих и ровных, где можно более или менее обходиться без канав и насыпей, деревья необходимо садить по краям дороги, т. е. так, чтобы между обоими рядами деревьев расстояние составляло 6 метров (3 саж.);

в) на участках же, где имеются насыпи или канавы, или где их необходимо устроить, деревья полагается размещать в расстоянии 20-30 сантиметров (5-7) вершков от верхнего ребра откоса насыпи или канавы, если же ширина дороги менее 6 метров (3 саж.) то деревья располагаются уже за канавами;

г) деревья в рядах необходимо садить таким образом, чтобы дерево одного ряда находилось против середины промежутка между двумя деревьями другого ряда.

Наиболее подходящими породами деревьев для обсадки дорог являются: береза, липа, тополь, клен и дуб.

11. Ответственность и общее руководство дорожным делом Округа, как и работами на всех дорогах Округа (кроме дорог государственного значения), возложено на Окркомхоз, почему по всем вопросам, касающимся дорожного дела, в частности возникающих при применении настоящей инструкции, необходимо обращаться в Коммунальные Отделы Окрисполкомов.

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Начальник Управления Коммунального
Хозяйства НКВД *Г. Рубинштейн.*

Начальник Дорожного Отдела УКХ НКВД Инженер *Павлов.*

11 февраля 1926 г.
№ 38.

Циркуляр Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР

о порядке предоставления луговых угодий добровольным пожарн. орган. в развитие п. 6 постан. ЦИК и СНК БССР от 21-VIII—25 г.

Всем Окрисполкомам и Окркоммунотделам.

Препровождая при сем инструкцию НКВД и НКЗ о порядке предоставления луговых угодий добровольным пожарным организациям изданной в развитие п. 6-го постановления ЦИК'а и СНК'а БССР от 21-го августа 1925 года о предоставлении льгот добровольным пожарным организациям, опубликованного в Бюллетене СНК'а №№ 5 1925 г., Наркомвнудел предлагает в срочном порядке разослать означенную инструкцию всем РИК'ам, Сельсоветам и пожарным организациям вашего округа для сведения и руководства.

Принимая во внимание, что опыт прошлого года показал необеспеченность всех добровольных пожарных организаций луговыми угодиями, не взирая на их просьбы и ходатайства, Наркомвнудел предлагает принять все меры к исправлению указанного пробела в теку-

щем году, строго проведя в жизнь указанное постановление ЦИК'а и СНК'а и инструкцию в развитие его.

Окркомхозам предлагается точно учесть потребность в луговых угодиях по каждому Округу и при помощи земельных органов на местах закрепить нужное количество луговых угодий для добровольных пожарных организаций, сообразуясь с их штатами, руководствуясь при этом утвержденными Наркомвнуделом штатами.

О всех случаях нарушения постановления ЦИК'а и СНК'а и инструкции довести до сведения НКВД.

За Народного Комиссара Внутренних Дел *Микулич.*

Врид. Начальника Управления

Коммунального Хозяйства *Новик.*

10 февраля 1926 г. № 36.

Приложение.

Инструкция Народных Комиссариатов Земледелия и Внутренних дел БССР

о порядке предоставления луговых угодий добровольным сельским пожарным организациям.

1. Настоящая инструкция издается во исполнение пункта 6-го постановления Президиума ЦИК и Совета Народных Комиссаров от 21-го августа 1925 г. (см. бюллетень СНК 1925 г. №№ 5 и 6) о предоставлении льгот и преимуществ добровольным пожарным организациям и их членам.

2. Районные исполнительные комитеты предоставляют добровольным пожарным организациям своего района в постоянное пользование луговые угодия из состава: а) свободного лугового фонда, состоящего в распоряжении РИК-ов, б) государственного лугового фонда—по соглашению с Окрземотделом.

3. Размер отвода луговых угодий для каждой добровольной пожарной организации определяется районным исполкомом в пределах твердых штатов, утвержденных для этих организаций, и в зависимости от наличия лугового фонда в районе с тем однако, чтобы размер этот для каждой сельской дружины не превышал 3 гектаров луговой площади среднего качества и 5-ти гектаров плохого качества для данного района.

Примечание. Размер отвода луговых угодий для пожарных дружин, организованных в городах и поселениях городского типа в пределах района, определяется РИК'ом с расчетом достаточного обеспечения кормом конского состава этих дружин, согласно твердых штатов, установленных Окружным Исполнительным Комитетом, но не более 5-ти дес. хорошего качества и 8 дес. плохого качества.

4. Отведенные в их пользование луговые угодия сельские добровольные пожарные организации используют для вознаграждения лиц, предоставляющих своих лошадей для непосредственного и систематического обслуживания этих организаций, при чем размер луговой площади, предоставляемой для использования владельцу одной лошади определяется от $\frac{1}{2}$ до 1 гектара в зависимости от качества угодий и общего размера предоставленного дружине участка.

5. Самые отводы луговых угодий пожарным организациям производятся районными землеустроителями по постановлениям районных

исполнительных комитетов в порядке производства дел по землеустройству.

6. При производстве землеустроительных работ по крупным селениям или по дачам разверстания, луговые участки для добровольных пожарных дружин, организованных в этих селениях, отводятся из состава земель этих селений по особым добровольным приговорам.

Народный Комиссар Земледелия *Д. Прищепов.*

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Начальник Управления
Коммунального Хозяйства НКВД *Г. Рубинштейн.*

Заведывающий Центральн. Пожарным Отделом *Новик.*

5-го февраля 1925 г.

Циркуляр Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР.

Всем Окркомхозам, копия: Окрисполкомам.

Управление Коммунального Хозяйства НКВД БССР препровождает при сем Инструкцию НКВД и НКФ БССР, в развитие Положения о коммунальных предприятиях, действующих на началах хозрасчета, утвержденного СНК БССР 19 XII-25 г. и Инструкцию об амортизационном фонде.

Раз'яснение к Инструкции СТО СССР от 8/VI-23 г. о порядке составления инвентарных описей, будет выслано в ближайшие дни.

Приложение: упомянутое.

За Народного Комиссара Внутренних Дел *Микулич.*

Начальник Управления
Коммунального Хозяйства НКВД *Рубинштейн.*

Секретарь *Гольдштейн.*

17 февраля 1926 г.

№ 47.

Приложение 1-е.

Инструкция Народного Комиссариата Финансов и Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР

о порядке трестирования коммунальных предприятий.

В развитие Положения, утвержденного Совнаркомом БССР 17 декабря 1925 года о коммунальных предприятиях, действующих на началах хозрасчета, находящихся в ведении Окружных Исполнительных Комитетов, Наркомфин и Наркомвнудел устанавливают следующий порядок трестирования коммунальных предприятий.

1. Окркомхозам по получении означенной Инструкции следует приступить к трестированию коммунальных предприятий, находящихся в ведении Окрисполкомов.

2. В состав треста могут быть включены, как предприятия общественного пользования, так и промышленного характера, находящиеся в ведении Окрисполкома к моменту образования треста, (хоз-

расчетные, находящиеся на валовом доходе, сданные в аренду с передачей тресту прав арендодателя).

Примечание. В целях ненарушения бюджета за 1925-26 г., трест обязывается внести в течение 1925-26 г. в сроки, установленные Окрфинотделами, применительно к требованиям утвержденного бюджета, следующие суммы:

- а) чистую прибыль по хозрасчетным предприятиям;
- б) чистую прибыль по предприятиям, вошедшим в местный бюджет своими валовыми доходами;
- в) арендную плату по предприятиям, сданным в аренду.

3. Предприятия временно бездействующие могут быть включены в список предприятий треста по постановлению Окрисполкома.

4. Для определения состава имущества (уставного капитала), предназначенного к передаче тресту, необходимо составить этому имуществу инвентарную опись, при чем оценку имущества следует произвести по существующим рыночным ценам, руководствуясь, впредь до издания особой инструкции по этому вопросу Экономическим Совещанием при СНК БССР, постановлением СТО СССР от 8 июня 1923 г.

Срок определения состава имущества и составления инвентарной описи устанавливается месячный со дня получения настоящей Инструкции.

5. Предприятия объединенные в трест (п. 3 Положения с примечаниями 1 и 2) не позже, как в месячный срок со дня получения настоящей Инструкции должны представить через соответствующий Окрисполком в Экономическое Совещание при СНК БССР на утверждение, и в копии Наркомвнуделу и Наркомфину БССР, свой устав с инвентарными описями и пояснительными записками.

6. По получении утвержденного Эконом. Совещанием при СНК БССР устава треста, Округной Отдел Коммунального Хозяйства обязан в двухнедельный срок произвести передачу имущества Правлению или Управляющему треста, по особому акту Комиссии, состоящей из представителей Окркомхоза, Окрфинотдела (по назначению Окрисполкома) и треста.

7. Вступительный баланс треста составляется на основании данных о состоянии актива и пассива предприятий, включаемых в трест. Таким образом заключительные балансы комбината или отдельных предприятий, входящих в состав треста, являются вступительным балансом треста.

8. При рассмотрении и утверждении баланса треста и распределении прибыли следует руководствоваться п.п. 20, 21 и 22 Положения.

Примечание. Изъятие прибылей в 1925-26 г. производится согласно примечания к п. 2-му настоящей Инструкции.

9. Отчисления в амортизационный фонд производятся трестом, согласно Инструкции НКФ и НКВД БССР.

10. По всем остальным вопросам, вытекающим из хозяйственной деятельности треста, следует руководствоваться Положением о коммунальных предприятиях, действующих на началах хозрасчета, утвержденным Совнаркомом БССР, и уставом данного треста.

Народный Комиссар Финансов БССР *Василевич.*

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Начальник Управления Госдоходами НКФ *Абрамсон.*

Начальник Управления

Коммунального Хозяйства НКВД *Г. Рубинштейн.*

Инструкция об амортизационном фонде.

1. Амортизационный фонд образуется из ежегодных процентных отчислений со стоимости имущества, учитываемого по основному капиталу государственных предприятий.

Проценты исчисляются со стоимости имущества, установленной при первоначальном внесении его в инвентарь и начинают исчисляться с этого момента.

Стоимость имущества остается в активе баланса в постоянной сумме. Уменьшение стоимости показывается путем ежегодных отчислений нижеуказанного процента его стоимости в капитал погашения.

2. Погашение производится независимо от доходности предприятий и отдельных частей его имущества.

Погашения производятся одной общей суммой в конце операционного года.

3. Отчисления в амортизационный фонд входят в калькуляцию себестоимости предметов производства.

4. Отчисления производятся также с предприятий, сданных в аренду и эксплуатируемых другими органами, в размерах, указанных в п. 5 из сумм, арендной платы в порядке первоочередности.

5. Размер отчислений устанавливается:

А) Для старого имущества (оцененного в довоенных рублях) с учетом износа:

1) с каменных построек и других капитальных сооружений от 2^{1/2} до 5 проц.;

2) деревянных построек от 4 до 10 проц.;

3) машин и оборудования от 5 до 10 проц.;

4) проч. имущества от 10 до 15 проц.

Применение максимальных и минимальных норм производится в зависимости от технического состояния имущества и его нагрузки.

Б) Для нового имущества и новых построек, приобретенного предприятием до трестирования или по трестировании (числящиеся по балансу по действительной стоимости в черв. рублях):

1) С зданий производственных: а) каменных и железно-бетонных—1,5 проц., б) смешанных—2 проц., в) деревянных—2,5 проц.

2) Зданий непроизводственных: а) каменных и жел.-бетон—1 проц., б) смешанных—1,5 проц., в) деревянных—2 проц.

3) Технического оборудования: (машины, станки, силовые установки, трансмиссии и проч.) от 4 до 6 проц.

4) Сооружений: (каналы, плотины, жел.-дор. пути и проч.—от 1,5 до 2 проц.

5) Инструментов и инвентаря: а) живого инвентаря—8 проц., б) жел. дор. подвижного состава—2-3 проц., в) водного подвижного состава—2-3 проц., г) гужевого транспорта (повозки)—7 проц.

6) Отчисляемые в амортизационный фонд суммы остаются в ведении фабрик, заводов и т. п. или сосредотачиваются в едином амортизационном фонде предприятий (трестов), по усмотрению правления последнего с сохранением, однако, счета амортизационных фондов в балансах каждого отдельного заведения.

7. Амортизационный фонд предназначается для работ по восстановлению предприятий и их оборудования, а также для производства капитальных ремонтов.

Все текущие ремонты, а также все незначительные изменения в составе строений и сооружений относятся за счет текущих расходов.

8. Суммы амортизационного фонда расходуются правлением треста по сметам, утвержденным НКВД, по соглашению с НКФ БССР. Сметы по амортизационному фонду присоединяются в качестве особых приложений к общим приходу-расходным сметам треста и утверждают-ся одновременно с последними.

Народный Комиссар Финансов *Васильевич.*

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Начальник Управления Госдоходами НКФ *Абрамсон.*

Начальник Управления Коммунального Хозяйства *Г. Рубинштейн.*

17 февраля 1926 г.

Циркуляр Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР.

Всем Окружным Отделам Коммунального Хозяйства БССР

Для оказания лечебной помощи членам добровольных пожарных организаций при получении ими увечья или поранения во время исполнения служебных обязанностей на пожарах, тревогах, учениях и т. п., Наркомздравом, по ходатайству Наркомвнудела, постановлено оказывать бесплатную лечебную помощь как больничную, так и амбулаторную, последним.

Препровождая при сем выписку из циркулярного бюллетеня № 4 по Наркомздраву БССР от 27 ноября 1925 г. (опубликована в Бюллетене СНК БССР за № 9, 1925 г.) Наркомвнудел предлагает разослать копии этой выписки всем добровольным пожарным организациям вашего Округа, а также просит окружные Отделы Здравоохранения широко оповестить об этом постановлении по всей лечебной сети округа.

За Народного Комиссара
Внутренних Дел *Микулич.*

Врид. Начальника Управления
Коммунального Хозяйства НКВД *Новик.*

За Зав. Пожар. Отд. *Каплан*

10 февраля 1926 г.
№ 35.

Циркуляр Народных Комиссариатов Внутренних Дел и Земледелия БССР

об организации пожарных дружин в совхозах.

Всем окркомхозам и окрземотделам. Копия: групповым управлениям совхозов и отдельным самостоятельным совхозам Белсельтреста.

Имеющееся во многих совхозах пожарное оборудование, как орудие борьбы с пожарами, не соответствует своему назначению, за недостатком соответствующей организованной пожарной людской силы.

Между тем, наличие в совхозах штатов постоянных рабочих и транспорта и близость зачастую расположения деревень могли бы с успехом составить боевую пожарную силу для организации при совхозах *пожарных дружин*, которые составляли бы в первую очередь, пожарную охрану самого совхоза, а также бы, могли по мере возможности

обслуживать в пожарном отношении расположенные в радиусе до 5 верст от совхоза селения, как указано в прилагаемой к сему инструкции.

В целях пожарной охраны совхозов, Наркомвнудел и Наркомзем БССР предлагают принять все меры к учету пожарных машин в совхозах и организации там пожарных дружин, согласно существующему уставу, но с теми изменениями, которые указаны в инструкции, и оказывать этим дружинам всяческое содействие, включив их в общую пожарную сеть.

Настоящий циркуляр, а также и инструкцию разослать по всем пожарным организациям и совхозам Белсельтреста вашего округа.

О результатах сообщить в Управление Коммунального Хозяйства НКВД и копию в Белсельтрест.

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Народный Комиссар Земледелия *Прищепов.*

Зам. Начальника Управления

Коммунального Хозяйства НКВД *Новик.*

Директор Белсельтреста *Хилимонов.*

10 февраля 1926 г.

№ 34.

Приложение

Инструкция о ведении в действие Нормального Устава Добровольных Пожарных Дружин в совхозах Белсельтреста.

1. В члены пожарной дружины вступают, по добровольному желанию, служащие и рабочие совхозов, а также граждане окрестных деревень, не моложе 18-ти лет.

2. Желательно, чтобы число членов пожарной дружины было доведено до максимума дополнением таковых, главным образом, за счет граждан окрестных деревень, во избежание во время пожаров перерыва в работе совхозов, в особенности на предприятиях последних, а также во время летних полевых работ.

3. Имеющееся в распоряжении совхозов пожарное оборудование может вывозиться из таковых лишь во время пожаров вне совхоза, за исключением дежурных пожарных машин, которые во время действия в совхозах паровых и других двигателей ни в каком случае не могут быть вывозимы.

4. При образовании в совхозах пожарных дружин всему пожарному оборудованию каждого совхоза в отдельности должна быть составлена подробная опись в 4-х экземплярах с указанием названия предметов, процента их годности и действительной стоимости. Один экземпляр описи должен находиться в дружине, второй в совхозе, третий в Белсельтресте и четвертый в Управлении Коммунального Хозяйства НКВД.

5. Все то пожарное оборудование, которое имеется в совхозах в настоящее время, а также и то, которое будет приобретено за счет совхозов впоследствии, как составляющее их основной капитал, в случае ликвидации пожарных дружин, остается в пользовании совхозов.

Зам. Начальника Управления Коммунального

Хозяйства НКВД *Новик.*

Директор Белсельтреста *Хилимонов.*

10 февраля 1926 г.

Инструкция Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР по распределению пожарного инвентаря, приобретенного за счет процентных отчислений от чистой прибыли Госстраха.

(Согласовано с Правлением Белгосстраха: протокол № 44 от 29 января 1926 г.)

1. Пожарный инвентарь принимается комиссией из представителей: одного от окружного исполнительного комитета, одного от окркомхоза и одного от окрстраха. В приемке составляется соответствующий акт, копия которого препровождается в УКХ НКВД и Белгосстрах.

2. Распределение инвентаря производится окркомхозами по согласованию с окрстрахом и утверждается окрисполкомами, при чем инвентарь отпускается исключительно существующим сельским пожарным организациям, не имеющим пожарных труб.

Примечание. Пожарный инвентарь должен быть распределен и направлен в места распределения с таким расчетом, чтобы последний был на месте назначения не позже месячного срока со дня его приемки в округе.

3. Пожарный инвентарь (пожарные трубы) отпускаются по себестоимости по специальной расценке, при чем 66,67 проц. стоимости идут в виде безвозвратной ссуды и на 33,33 проц. стоимости выдаются районными исполнительными комитетами векселя—сроком на 1 год, жирами окружных исполкомов на имя НКВД.

Примечание. Векселя должны быть препровождены в НКВД в месячный срок со дня приемки инвентаря.

4. Принадлежности к пожарным трубам (рукава) отпускаются бесплатно.

5. При передаче инвентаря проводится агитационная кампания, с разъяснением, что инвентарь закуплен на средства госстраха, образующиеся в виде отчислений от чистой прибыли по операциям страхования.

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Врид. Начальника Управления

Коммунального Хозяйства НКВД *Новик.*

23-го февраля 1926 г.

Циркуляр Народных Комиссариатов Внутренних Дел и Юстиции БССР

о мерах борьбы с хищением и порчей железнодорожного
имущества.

Всем Окружным и Районным Исполнительным Комитетам, Управлению Милиции и уголовного розыска НКВД, всем следственным органам и органам Прокуратуры БССР.

По имеющимся сведениям, хищения и умышленная порча железнодорожного имущества (снеговых щитов, кольев, телеграфных проводов и т. п.) отдельными гражданами, проживающими по соседству с полосой отчуждения железных дорог, приняли в последнее время значительные размеры.

В целях борьбы с такими явлениями и решительного прекращения их Народные Комиссариаты Внутренних Дел и Юстиции предлагают принять к руководству и исполнению нижеследующее:

1. Непосредственно по обнаружении хищения или порчи железнодорожного имущества подлежащие должностные лица районных исполнительных комитетов, сельских советов или милиции обязаны без промедления произвести тщательное расследование, в пределах предоставленных им действующими законами прав, руководствуясь при этом 91-107 ст. ст. Уголовно-Процессуального Кодекса.

2. Произведенное дознание (п. 1) направляется для привлечения виновных к ответственности, в зависимости от обстоятельств дела, по ст. ст. 176, 180 п. „г“ и 196 Уголовного Кодекса: а) при наличии признаков преступления, предусмотренного 1 ч. 176 ст. УК,—в подлежащий Исполнительный Комитет для разрешения в административном порядке и б) в остальных случаях—в соответствующий народный суд.

Примечание. В случаях, когда расследованием устанавливаются признаки преступлений, предусмотренных главой I особенной части Уголовного Кодекса органы дознания действуют в отношении направления дознания на основании ст. 106 УПК.

3. Надзор за точным и своевременным выполнением означенными в п. 1 должностными лицами указанных выше обязанностей осуществляется Окрисполкомами, следователями и органами прокуратуры, в соответствии с компетенцией каждого из этих органов власти.

4. Окрисполкомы и Райисполкомы организуют широкую агитацию среди населения, имеющую целью разъяснение последнему серьезного значения вреда, причиняемого транспорту со стороны отдельных малознательных граждан хищением и порчей снеговых щитов, кольев, проводов, проволочных связей на столбах и прочего железнодорожного имущества, используя для того сельские сходки, всякого рода собрания, совещания и призывая на них граждан сообщать о каждом таком нарушении и лицах, совершивших таковые, местной районной или сельской власти.

5. Должностные лица, виновные в бездействии власти или халатном отношении к службе при применении означенных в настоящем циркуляре мер, подлежат ответственности по 107 и 108 ст. ст. Угол. Кодекса.

Народный Комиссар Внутренних Дел БССР А. Хацкевич.

Зам. Народного Комиссара Юстиции и Прокурора
Республики *Немытых.*

30 декабря 1925 г.
№ 394.

Циркуляр Народного Комиссариата Юстиции БССР

о представлении в Прокуратуру Республики протоколов Президиумов и Пленумов Окружных Исполнительных Комитетов.

Всем Окружным Прокурорам.

В целях более полного осуществления общего надзора, а также в целях надлежащего руководства работой Прокуратуры на местах—предлагается с 1 января 1926 г. систематически (не пачками) представлять в Прокуратуру Республики копии протоколов Президиумов и Пленумов Окружных Исполнительных Комитетов.

При представлении протоколов должно быть точно указано, опротестованы ли те или иные незакономерные постановления Исполнительного Комитета, если таковые имели место. В надлежащих случаях должны быть также приведены причины отсутствия представителей Окружной Прокуратуры на заседаниях Исполнительного Комитета.

Народный Комиссар Юстиции и Прокурор Республики *Сегаль*.

Пом. Прокурора Республики *Гохман*.

4 января 1926 г.

№ 2.

Циркуляр Народного Комиссариата Юстиции БССР

о направлении дознаний в порядке 106 ст. У. П. К.

Всем Окружным Прокурорам.

В практике предварительного следствия нередко встречается направление милицией в порядке 106 ст. УПК (для производства предварительного следствия) дознаний о преступлениях, виновники коих остались необнаруженными.

Неоднократные сообщения участковых следователей о возникновении в подобных случаях затруднений: производить ли следствие или прекратить дознание в порядке 222 ст. УПК, делает необходимым предложить Окр. Прокурорам преподать всем следователям нижеследующие разъяснения:

1. Органы дознания в сфере производства расследования находятся в прямом подчинении следователей и последние имеют законное право при допущении милицией ошибок не считаться ни с квалификацией преступления, ни со статьями, которые проставляются для обоснования представления дознаний ошибочно. Более того, при обнаружении в дознании милиции ошибок, влияющих на существо поступившего дела, следователь обязан произвести соответствующие исправления и по возможности разъяснить милиции о допущенных ошибках. Другими словами, ошибочная ссылка органов дознания на 106 ст. УПК никоим образом не может рассматриваться, как обстоятельство, обязывающее следователя к производству предварительного следствия.

2. Получив дознание в порядке 106 ст. УПК, следователь должен тщательно ознакомиться с его содержанием и приступить к следствию лишь в случае, когда фактический состав дела подходит под действие какой либо из статей У. К., перечисленных в 108 ст. УПК, т. е. когда производство следствия обязательно.

3. Равным образом ошибочно направленное по 1 ч. 105 ст. УПК дознание, подлежащее направлению в порядке 106 ст. УПК, по коему виновные не обнаружены, но производство предварительного следствия обязательно, следователь не может прекратить по 222 ст. УПК. Дело в том, что если производство следствия „обязательно“ (108 ст. УПК), то само по себе очевидно, что дознание не может быть прекращено порядком внеследственным, т. к. в таком случае оказалось бы, что производство следствия по ст. ст. УК, оговоренным в 108 ст. УПК — „не обязательно“ и зависит от усмотрения следователя или милиции.

Народный Комиссар Юстиции и Прокурор Республики *Сегаль*.

Пом. Прокурора Республики *Немытых*.

11 января 1926 г.

№ 8.

Циркуляр Народного Комиссариата Юстиции БССР

о введении в действие таксы оплаты услуг членов коллегии защитников рабочими государственных и частных предприятий и служащими советских и частных предприятий, установленной НКЮ на основании п. „б“ ст. 91 Полож. о Судостроительстве.

Всем Окружным Судам и Коллегиям Защитников.

Народный Комиссариат Юстиции при сем сообщает для сведения и руководства установленную им на основании п. „б“ ст. 91 Полож. о Судостроительстве таксу оплаты услуг членов коллегии защитников рабочими государственных и частных предприятий и служащими советских учреждений и предприятий.

Нар. Комиссар Юстиции и Прокурор Республики *Сегаль.*

Зав. Отделом Судостроительства и Надзора *Еднерал.*

16 января 1926 г.
№ 11.

Постановление Народного Комиссариата Юстиции БССР

о таксе оплаты услуг членов коллегии защитников рабочими государственных и частных предприятий и служащими советских учреждений и предприятий.

На основании п. „б“ ст. 91 Положения о Судостроительстве Народный Комиссариат Юстиции устанавливает нижеследующую таксу оплаты услуг членов коллегии защитников рабочими государственных и частных предприятий и служащими советских учреждений и предприятий:

1. За дачу совета заинтересованным лицом уплачивается 50 коп.
2. За составление всякого рода заявлений, за исключением исковых—75 коп.
3. За составление исковых заявлений—1 руб.
4. За составление кассационных жалоб по уголовным и гражданским—от 50 коп. до 2 рублей.
5. За выступления в суде:

а) По гражданским исковым делам имущественного характера вознаграждение уплачивается с цены заявленного иска; истцом—в размере 5 проц., если решением суда иск удовлетворен полностью или в большей части его, и ответчиком—в том же размере, если в иске отказано полностью или в большей его части; во всех остальных случаях, как истцом, так и ответчиком, вознаграждение уплачивается в размере $2\frac{1}{2}\%$ с цены заявленного иска.

б) По гражданским исковым делам неимущественного характера и по делам особого производства, за исключением наследственных и вексельных, вознаграждение уплачивается в размере от 1 до 2 р. 50 к. за каждое выступление, но не более 5 руб. за все выступления во всех инстанциях, а по делам наследственным и вексельным—от 1 руб. до 3 руб. за каждое выступление, но не более 15 руб. за все выступления по всем инстанциям.

в) По уголовным делам вознаграждения уплачиваются в размере от 1 руб. до 5 руб., если дело слушалось не более одного дня, и от 3 до 15 руб., если дело продолжалось слушанием несколько дней.

Примечание. Настоящая такса не распространяется на лиц неимущих, которые, согласно п. „а“ ст. 91 Положения о Судеустройстве, вовсе освобождаются от всякой оплаты труда защитников.

Нар. Комиссар Юстиции и Прокурор Республики *Сегаль*.
Зав. Отделом Судеустройства и Надзора *Еднерал*.

16 января 1926 г.

Абежнік Народнага Камісарыяту Земляробства БССР.

Аб правядзеньні паверкі вучоту зямель запаснага фонду.

Усім акруговым зямельным аддзелам.

(П а з е м л я ў п а р а д к а в а н ь н і).

Вучот зямель запаснага фонду, які быў праведзены на падставе абежніку Народнага Камісарыяту Земляробства ад 21 лютага 1925 г. за № 7 і Інструкцыі, выданай разам з ім, ня даў здавальняючага матэр'ялу аб разьмерах гэтага фонду і аб зямельнай нястачы па БССР.

Галоўнымі прычынамі гэтага было тое, што ў час правядзеньня вучоту ня была закончана работа па перадачы вучасткаў ляснога фонду ў зямельны, ня было вырашана таксама пытаньне аб пералічэньні ў запасны фонд вучасткаў дзяржаўнай зямельнай маемасьці і апроч гэтага, у зьвязку з выданьнем дэкрэту Саўнаркому ад 6/VI 1925 г., зьменшыўся фонд ад абрэзкі буйных гаспадарак.

У дадатак да ўсяго гэтага ва многіх акругах, пры складаньні агульных зьвестак аб лічбе зямельнага запаснага фонду, ня былі выдзелены асобна выгоды, якія могуць быць скарыстаны для мэтай сельскай гаспадаркі і нявыгодныя — патрабуючыя папярэдняй мэліорацыі.

У выніку ўсяго гэтага атрыманы такія лічбы зямель запаснага фонду, якія не даюць яснага прадстаўленьня аб разьмерах запаснага фонду, які можа быць разьмеркаваны паміж беззьямельнага і малазямельнага насельніцтва.

У зьвязку з вышэйсказаным, Народны Камісарыят Земляробства прапануе ўсім акруговым зямельным аддзелам тэрмінова правесці паверку ўсіх матэр'ялаў па вучоту запаснага фонду, дзеля чаго неабходна кіравацца наступным:

1. Вучасткі зямельнага фонду, разьмеркаваныя ў мінулы летні пэрыод, а таксама гаспадаркі атрымаўшыя зямлю пры гэтым разьмеркаваньні выключаюцца з агульных даных аб наліччы зямельнага фонду і патрэбнасьці ў ім.

2. Пры праверцы даных аб фондзе, які мае быць атрыманы ад абрэзкі гаспадарак, трэба кіравацца дэкрэтам Саўнаркому ад 6/VI 1925 г. а таксама неабходна мець на ўвазе культурна-паказальныя гаспадаркі, якія не падлягаюць абрэзцы.

Увага. У працягу часу, у якім будзе праводзіцца паверка вучоту, неабходна закончыць рэгістрацыю ўсіх культурна-паказальных гаспадарак.

В Е Д А

запаснага зямельнага фонду, які будзе створан ад абрэзкі гаспа

[illegible]

В Е Д А

патрэбнага зямельнага фонду для надзялення беззямельных
па.....

[illegible]

М А С Ъ Ц Ъ

дарак да максімальнай нормы ў _____ акрузе.

р а н а а д а б р э з к і г а с п а д а р а к

[illegible]

М А С Ь Ц Ъ

Дадатак
форма № 9.

і малаземельних громадян зямлёю да мінімальнай нормы
.....акрузе.

для надзьяленьня гаспадарак

[illegible]

3. Па ўсім вучасткам, перадаваемым з ляснога фонду ў зямельны, неабходна канчаткова вырашыць пытаньне аб гэтай перадачы, каб у сьпіскі запаснага фонду ўключаць толькі тыя вучасткі, пытаньне аб пералічэньні якіх канчаткова вырашана.

Увага. Па такім вучасткам, перадача якіх канчаткова яшчэ ня вырашана, трэба правясьці асобны вучот і лічыць іх як канчаткова пераданымі.

4. Пры праверцы вучоту, вырашыць канчаткова пытаньне аб перадачы тых ці іншых вучасткаў дзяржаўнай зямельнай маёмасьці ў запасны фонд.

5. Данныя па ўсім іншым зямлям узятым на вучот, як запасныя, павінны быць таксама правераны і з іх пакінуты ў сьпісках толькі тыя, якія запраўды зьяўляюцца запасным фондам, ці могуць быць залічаны ў такі.

6. У выніку гэтай паверкі, павінны быць узяты на вучот усе землі запаснага фонду, як тыя, што могуць быць скарыстаны для сельскай гаспадаркі зараз-жа, так і тыя, якія патрабуюць папярэдняй мэліорацыі, толькі даныя павінны быць даны асобна па кожнай з гэтых катэгорый.

7. Пры складаньні зборных зьвестак па форме № 7, пры гэтым прыложанай, для прадстаўленьня ў Наркамзем, неабходна кіравацца наступным:

а) раней запісваюцца па раёнам і катэгорыям тыя землі, якія ужо пералічаны ў зямельны фонд з ляснога, дзяржаўнай зям. маёмасьці, абрэзак і інш. і могуць быць скарыстаны для мэтаў сельскай гаспадаркі без мэліорацыі:

б) у другую чаргу запісваюцца тыя землі, якія могуць быць разьмеркаваны пасьяля вялікіх мэліорацыйных затрат;

в) у трэцюю чаргу—усе тыя землі якія патрабуюць павярхоўнай мэліорацыі і

г) усе тыя землі, пытаньне аб пералічэньні ў запасны фонд якіх яшчэ канчаткова ня вырашана, з падразьдзяленьнем іх на катэгорыі згодна тым крыніцам, адкуль яны пералічаюцца, а таксама з падразьдзяленьнем на выгодныя і нявыгодныя.

Увага. Для зямель, патрабуючых мэліорацыі, неабходна паказаць глебу вучасткаў (мінэральная ці тарпяная).

8. Данныя па ўсім катэгорыям запісваюцца згодна п.п. а, б, в і г артыкулу 7-га па кожнаму раёну асобна для кожнага віду зямельнага фонду, як то паказана ў форме. Ніякія адступленьні ад гэтай формы не дазваляюцца.

9. Адначасна з гэтымі зьвесткамі прадстаўляецца запіска з тлумачэньнем патрэбным да яе, у якім акрэмадзел павінен высказаць свае думкі аб магчымасьці зьвяздзеньня зямельнага балянсу па акрузе, аб магчымасьці скарыстаньня зямель, патрабуючых мэліорацыі, і аб магчымых шляхох да ліквідацыі дэфіцыту, калі ён акажацца.

10. На акруговыя зямельныя аддзелы ўскладаецца абавязак вырашыць пытаньне аб тым, якім пуцём зрабіць паверку вучоту, магчыма гэта па матэр'ялам АЗА, ці патрэбны зьвесткі з раёнаў.

11. Пры правядзеньні паверкі трэба ў поўнай меры скарыстаць даныя, набытыя вопытам работ мінулага пэрыоду.

12. Матэр'ялы вучоту павяраюцца камісіямі, прадугледжанымі інструкцыяй ад 21 лютага 1925 г.

13. Данныя аб гаспадарках, падлягаючых надзяленьню, прадстаўляюцца па форме № 9, а аб гаспадарках, падлягаючых абрэзцы—па форме № 8.

Зборныя звесткі аб землях запаснага фонду.

Акругі.

На 1-ае студзеня 1926 году.

Чарговы №	НАЗВА РАЁНУ І КАТЭГОРЫІ ЗЯМЕЛЬ- НАГА ФОНДУ	Плошча запаснага фонду ў дзесяцінах.							У В А Г А.
		Ворнай.	Годнай пад ворную.	Сенажаці.	Годнай пад сенажаць.	Іншай ужыт- коўнай.	Нявыга- днай.	УСЯГО.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	I. Абрэзкі.	А. Запасны фонд не патрабуючы мэліорацыі.							
1.	Энскі раён	—	—	—	—	—	—	—	
2.	Клецкі раён	—	—	—	—	—	—	—	
3.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
	II.-б Лясны фонд.								
1.	Энскі раён	—	—	—	—	—	—	—	
2.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
	III.-б. Дзярж. Зям. ма- ёмасці.								
1.	Энскі раён	—	—	—	—	—	—	—	
2.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
	IV. Кінутыя землі.								
1.	Энскі раён	—	—	—	—	—	—	—	
2.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
	V. Іншы фонд.								
1.	Энскі раён	—	—	—	—	—	—	—	
2.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
	УСЯГО па Літ. А.	—	—	—	—	—	—	—	
	I. Абрэзкі.	Б. Запасны фонд патрабуючы грунтоўн. мэліорацыі.							
1.	—	—	—	—	—	—	—	
2.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
	II.-б. Лясны фонд.								
1.	—	—	—	—	—	—	—	
2.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	

Чарговы №	НАЗВА РАЁНУ.	Плошча запаснага фонду ў дзесяцінах.							УВАГА.
		Ворнай.	Годнай пад ворную.	Сенажаці.	Годнай пад сенажаць.	Іншай ужытоўнай	Нявыгаднай.	УСЯГО.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
III-б. Дзярж. Зям. маёмасці.									
1	.	—	—	—	—	—	—	—	
2	.	—	—	—	—	—	—	—	
3	.	—	—	—	—	—	—	—	
	Разам	—	—	—	—	—	—	—	
IV. Кінутыя землі									
1	.	—	—	—	—	—	—	—	
2	.	—	—	—	—	—	—	—	
V. Іншы фонд.									
1	.	—	—	—	—	—	—	—	
2	.	—	—	—	—	—	—	—	
	Усяго	—	—	—	—	—	—	—	
В. Запасны фонд патрабуючы павярхоўнай меліярацыі.									
I.	.	—	—	—	—	—	—	—	
II.	.	—	—	—	—	—	—	—	
III.	.	—	—	—	—	—	—	—	
IV.	.	—	—	—	—	—	—	—	
V.	.	—	—	—	—	—	—	—	
	Усяго	—	—	—	—	—	—	—	
Г. Землі, якія могуць быць залічаны ў запасны фонд, пытаньне аб якіх канчаткова ня вырашана (раздзяліць на выгадны і нявыгадны па кожнай катэгорыі).									
I.	.	—	—	—	—	—	—	—	
II.	.	—	—	—	—	—	—	—	
IV.	.	—	—	—	—	—	—	—	
IV.	.	—	—	—	—	—	—	—	
V.	.	—	—	—	—	—	—	—	
	У С Я Г О па усіх катэгорыях.	—	—	—	—	—	—	—	

14. Усе даныя павінны быць радстаўлены ў Кіраўмэліозем не пазьней 1-га красавіка 1926 г.

15. Тэхнічнае кіраўніцтва работамі па землянадзяленьню ў акругах усклад ецца на інспэктара па зямельнай рэгістрацыі.

16. Адзначан я зьвесткі патрэбны як Наркамзему, так і акруговым зямельным аддзелам пры складаньні плянаў работ па землянадзяленьню, а таксама па перасяленьню, каб была магчымасьць судзіць аб аграрнай перанаселяннасьці.

За гэтым неабходна да праверкі даных аднесьціся самым уважлівым чынам, скарыстаўшы для гэтай мэты як работнікаў па земляўпарадкаваньню, так і па перасяленьню, а таксама каморнікаў, якія будуць на курсах па перападрыхтоўцы.

Народны Камісар Земляробства *Прышчэпаў.*

Начальнік Кіраўмэліозему *Шычко.*

6 января 1926 г.

№ 4/3з.

Абежнік Народнага Камісарыяту Асьветы БССР

аб неабходных мерах да паляпшэньня стану устаноў соцвыху й пастаноўкі працы у іх.

Акруговым Аддзелам Народнае Асьветы.

Народным Камісарыятам Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі БССР былі зроблены досьледы культурна-асьветных устаноў ў некаторых акругах. Усе матар'ялы аб выніках гэтых досьледаў прысланы ў НКА, прычым з гэтых матар'ялаў, паміж іншых пытаньняў, відаць наступнае:

1. недастарчаючая колькасьць школ для нацкультур;
2. неналаджанасьць школьнае статыстыкі;
3. няма інвэнтарных сьпісаў школьнае маемасьці;
4. недастарчаючая плошча клясаў у вясковых школах, асабліва ў наёмных будынках;
5. недахоп у абсталяваньні вясковых школ мэбляй;
6. несваячасная дастаўка на апал школ дроў;
7. дапушчаецца адчыненне новых школ без папярэдняе падрыхтоўкі, што адбіваецца ў адшуканьні адпаведнага памяшканьня для школы й здабыцьця належнага для яе абсталяваньня;
8. няўзгоджанасьць у справе скарыстаньня зямельных дзялянак і іншых угодзьдзяў пры школах;
9. адсутнасьць у школах элемэтарных супроць—пажарных прыладаў (багроў, драбін, бочак);
10. безадказнасьць настаўнікаў за школьную маемасьць, асабліва ў летні час;
11. утварэньне ўмоў на наем памяшканьняў на адзін год;
12. укамплектаваньне вясковых сямёхгодкаў мала кваліфікаванымі працаўнікамі;
13. недахоп падручнікаў і пісьмоўных прыладаў і адсутнасьць навучальных дапамогаў у вясковых школах;
14. поўная адсутнасьць у раёнах школьных бібліятэк і мэтодычнай і навучальнай літаратуры;
15. частыя зьмены Акр. АНА кіраўнікоў і настаўнікаў у розныя часы году па ўстановах соцвыху;
16. дрэнны стан існуючых пры раённых сямёхгодках інтарнатаў;
17. малая сувязь школы з жыхарствам і невысьвятленьне жыхарству пытаньня аб карысьці навучаць дзяцей у роднай мове гэтых дзяцей.

Паводле вышэйапісанага НКА БССР прапануе для няўхільнага кіраўніцтва й выканання наступнае:

1. Пры пашырэнні школьнае сеткі, побач з пашырэннем беларускіх школ і пропорцыянальна з патрэбамі жыхарства, мець на ўвазе пашырэнне школ для нацкультур (яўрэйскіх, польскіх, расійскіх, латыскіх і інш. нац.). Апроч гэтага, па меры магчымасці й патрэбы, пераводзіць выкладанне ў школах з мовы аднае нацыянальнасці на мову другое нацыянальнасці. Але да гэтага дадаецца, што пры адчыненні новых школ, ці пры пераводзе ў школах выкладання мовы аднае нацыянальнасці на мову другое нацыянальнасці трэба мець на ўвазе тое, каб школа гэтая была прыблізна ўкамплектавана дзяццмі даннае нацыянальнасці, наогул кажучы, нелга адчыняць школы для якой бы ня было нацыянальнасці, калі гэтая школа ня будзе мець значнай большасці дзяцей данае нацыянальнасці й калі яна ня будзе запоўнена прыблізна яе ёмкасці, мець на ўвазе таксама тое, каб гэты перавод ня выклікаў абурэння насельніцтва.

2. Прыняць меры да наладжання школьнае статыстыкі школ, якая цалкам прадугледжана школьнаю справаздачаю, дзеля чаго Акр. АНА павінны даць загад усім школам, каб школьныя справаздачи акуратна запаўняліся й сваечасна прысылаліся ў Акр. АНА, якія за тым з гэтых справаздачаў і павінны рабіць агульныя справаздачи па ўсёй акрузе.

3. Прыняць меры, каб ва ўсіх школах былі заведзены інвентарныя кнігі й была зроблена інвентарызацыя ўсяе маемасці школ. Нагляд за гэтым даручыць Культадзелу РВК.

4. Пры найме памяшканняў для школ, якія ня маюць сваіх уласных будынкаў, звярнуць асаблівую ўвагу, каб па меры мажлівасці, наймаліся больш менш адпаведныя памяшканні, для чаго Акр. АНА патрэбна ўсю гэтую справу праводзіць праз Культадзелы РВК.

5. Па меры мажлівасці набыць школьную мэблю для вясковых школ, а таксама прасіць РВК., каб імі, пры злажэнні каштарысу на будучы школьны год на ўтрыманне школ былі ўнесены выдаткі на абсяляванне школ мэбляй.

6. Прасіць РВК аб прыняцці захадаў аб тым, каб дровы для школ дастаўляліся сваечасна, г. з. за адзін год наперад, як напрыклад, сёлета павінны быць загатоўлены й вывезены на будучы год, а таксама, каб пры злажэнні каштарысу на будучы год былі ўнесены й выдаткі на загатоўку й дастаўку для школ дроў.

7. Перад адчыненнем новых школ папярэдня, сумесна з РВК, прыняць меры да адшукання для гэтых школ па мажлівасці адпаведных памяшканняў і набыцця школьных мэбляў, для гэтых школ.

8. Па мажлівасці прыняць меры, каб зямельныя дзялянкі й інш угодзды пры школах апрацоўваліся школьнымі колектывам і прыбыткі з іх ішлі на іх апроцоўку й іх паляпшэнне.

9. Прасіць РВК аб прыняцці мер аб тым, каб ва ўсіх школах былі элементарныя супроць—пажарныя прылады (багры, драбіны, бочкі з вадой).

10. Зрабіць належнае распараджэнне ўсім школам аб тым, што ўся адказнасць за ўсю школьную маемасць ускладаецца на загадчыкаў школ і за ўсякі недагляд гэтае маемасці прыцягваць загадчыкаў школ да законнае адказнасці.

11. Пры найме памяшканняў для школ прасіць РВК, каб дагаворы на наём гэтых памяшканняў рабіліся на некалькі гадоў з умоваю ўзносу платы за гэтыя памяшканні штогодня.

12. Пры ўкомплектаваньні сямёхгадовых школ настаўнікамі, зьвярнуць увагу, каб раённыя сямёхгодкі ні ў якім разе ня былі ўкамплектаваны менш кваліфікаванымі настаўнікамі чым-ся гарадзкія.

13. Па мажлівасьці прыняць мэры дзеля набыцьця [школамі] падручнікаў і пісьмоўных прыладаў, а таксама прасіць РВК, каб яны пры злажэньні каштарысаў на будучы год выдаткі на гэты прадмет павялічылі, згодна патрэб на гэта ў школах.

14. Прасіць РВК, каб яны ў каштарыс па мясцоваму бюджэту на будучы год унеслі выдаткі на ўтварэньне ў раёне хоць па аднае школьнае бібліятэцы, якая-б мела ўсю патрэбную для настаўніцтва мэтодычную й навуковую літаратуру.

15. Пераводы кіраўнікоў устаноў соцвыху й настаўнікаў ні ў якім разе не дапускаць у сярэдзіне навучальнага году, а ўсе пераводы гэтыя павінны быць у поўнай узгоджанасьці з ворганамі Саюзу Працаўнікоў Асьветы.

16. Па мажлівасьці палепшыць стан існуючых інтарнатаў пры раённых сямёхгодках, а таксама прыняць меры да арганізацыі інтарнатаў пры ўсіх раённых сямёхгодках, для чаго ўвайсьці ў зносіны з РВК, каб яны патрэбныя на гэты прадмет выдаткі ўнеслі ў каштарыс на будучы бюджэтны год.

17. Прыняць меры да таго, каб настаўніцтва вясковых школ зьвярнула асаблівую ўвагу на ўтварэньне сувязі жыхарства са школаю для чаго яно павінна паклапаціцца на конт пастаноўкі ў школах дакладаў на розныя політычныя й агульна-грамадзкія тэмы, якія-б цікавілі жыхарства й былі для яго карыснымі, й на даклады гэтыя заклікаць бацькоў вучняў й іншае наўкольнае жыхарства. Апроч гэтага, на ўсіх такіх дакладах абавязкова заняцца пытаньнем высьвятленьня жыхарству карысьці, якую дае дзецям школа, у якой дзеці навучаюцца ў роднай мове гэтых дзяцей, і аб патрэбнасьці навучаць дзяцей толькі ў тэй школе, дзе навучаньне вядзецца ў іх роднай мове. Апроч пастаноўкі ў школе дакладаў яшчэ запрашаць жыхарства на раньнікі, вечары й розныя спэктаклі, якія робяцца ў школе самімі вучнямі школы.

Нам. Народнага Камісара Асьветы *Баліцкі.*

Загадчык Галоўсоцвыху *Каранеўскі.*

Кіраўнік Спраў НКА *Савіч.*

18 студзеня 1926 г.

№ 9.

Наказ Народных Камісарыятаў Асьветы і Ўнутраных Спраў БССР Раённым Выканаўчым Комітэтам аб дзейнасьці іх у галіне культурна-асьветнай.

Выдаецца ў разьвіцьцё арт. 25 Палажэньня аб РВК., зацьвердж. ЦВК.—3/VII-25 году.

I. Агульная частка.

§ 1. На Раённы Выканаўчы Комітэт у галіне культурна-асьветнай ускладаецца:

а) прыняцьце ўсіх неабходных захадаў да ліквідаваньня няпісьменнасьці і да падвышэньня культурнага ўзроўню насяленьня;

б) нагляд за нормальным станам і спраўным утрыманьнем школ і прыняцьце захадаў да пашырэньня школьнае сеткі;

в) прыняцьце захадаў да арганізацыі ўзорных і паказальных школ і політыка—асьветных устаноў, хат-чытальняў, клюбаў, перасоўных бібліатэк, курсаў і г. д.;

г) клопаты аб распаўсюджваньні сярод насяленьня выданьняў савецкага друку на мовах мясцовых нацыянальнасьцяў і прыняцьце захадаў да акуратнай дастаўкі падпісчыкам твораў друку.

§ 2. Раённы Выканаўчы Комітэт, кіруючыся ў сваёй культурна-асьветнай дзейнасьці, як агульнымі законапалажэньнямі па народнай асьвеце, гэтак і непасрэднымі ўказаньнямі і загадамі Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту, зьяўляецца адказным за агульную пастаноўку справы народнае асьветы ў раёне і сочыць за выкананьнем культурна-асьветнымі ўстановамі і працаўнікамі на абшарах раёну ўсіх законапалажэньняў і загадаў у галіне народнае асьветы.

§ 3. Непасрэднае кіраваньне і загадваньне справай народнае асьветы ў раёне ўскладаецца на аднаго з членаў Раённага Выканаўчага Комітэту (ён-жа Загадчык Культадзелу), які выдзяляецца для гэтай мэты Раённым Выканаўчым Комітэтам. У сваёй дзейнасьці Загадчык Народнае Асьветы раёну выконвае, як наогул, заданьні Раённага Выканаўчага Комітэту, гэтак і Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

§ 4. Па ўсіх пытаньнях народнае асьветы ў раёне, Раённы Выканаўчы Комітэт трымае бязупынную сувязь з Аддзелам Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

§ 5. Усё дзелаводства і перапіска па народнай асьвеце раёну вядзецца ад імя Раённага Выканаўчага Комітэту і выконваецца агульнай канцэлярыяй Раённага Выканаўчага Комітэту.

§ 6. Справаздачы аб сваёй дзейнасьці па народнай асьвеце Раённы Выканаўчы Комітэт падае, як Акруговаму Выканаўчаму Комітэту а гэтак і Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту, згодна даваемых апошнімі плянаў і паказаньняў.

§ 7. Раённы Выканаўчы Комітэт аказвае дапамогу Цэнтральным і Акруговым Інспэктарам Народнае Асьветы пры ўчыненьні імі абавязаньняў, рэвізый і інструктаваньня, як усяго раёну, гэтак і паасобных культурна-асьветных устаноў, памагаючы пасьпяховаму правядзеньню гэтае працы і, па магчымасьці, прыймаючы ў ёй непасрэдны ўдзел.

§ 8. Сваю дзейнасьць па народнай асьвеце ў раёне, Раённы Выканаўчы Комітэт вядзе сыстэматычна, па загадзя распрацованаму і зацьверджанаму пляну, пры чым уся яго дзейнасьць выяўляецца ў трох напрамках:

- а) арганізацыйна-адміністрацыйным,
- б) гаспадарча-матэрыяльным,
- в) навучальна-выхаваўчым і культурна-політыка-асьветным.

II. Частка арганізацыйна-адміністрацыйная.

§ 9. У абавязак Раённага Выканаўчага Комітэту ўваходзіць папярэдняя распрацоўка і складаньне па раёну сеткі культурна-асьветных устаноў: школ, хат-чытальняў, бібліатэк і г. д., а таксам прыняцьце ўсіх захадаў да арганізацыі і адчынення гэтых устаноў паводле зацьверджаных вытворчых плянаў.

Увага. Адчыненьне на вёсцы новых школ і іншых культурна-асьветных устаноў па хадаініцтву насяленьня і на іх сродкі, звыш існуючых у раёне сеткавых устаноў, дазваляецца Раённым Выканаўчым Комітэтам. Прызначэньне працаўнікоў, кантроль за адчыненьнем на сродкі насяленьня па-за сеткавых школ і куль-

турна-асьветных устаноў ажыццяўляецца ў адпаведнасці з агульнымі палажэннямі і паводле асобнага наказу, які выдаецца Народным Комісарыятам Асьветы БССР.

§ 10. Раённы Выканаўчы Комітэт абавязан сачыць за тым, каб на абшарах раёну ня было недазволенах школ і іншых культурна-асьветных устаноў. каб ніхто, без належнага права і дазволу, ня веў у раёне навучальна-выхаваўчае і культурна-асьветнае працы і безадкладна, калі будзе выяўлена такая дзейнасць, прыпыняе яе, прыцягваючы вінавайцаў да адказнасці і даводзячы аб гэтым да ведама Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

Увага. Прыватныя лекцыі дазваляюцца з лікам дзяцей ня звыш трох, пры чым асобы, якія вядуць гэтую працу, абавязаны папярэдня зарэгістравацца ў Раённым Выканаўчым Комітэце, альбо ў Аддзеле Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

§ 11. Раённы Выканаўчы Комітэт сочыць за сваечасовым адчыненьем і сканчэннем навучальных заняткаў у школах, а таксама за рэгулярным і бязупынным вядзеньнем іх на працягу школьнага году.

Увага 1-я. Часовае зачыненне школ з прычыны эпідэміяў або стыхійнага ліха робіцца згодна пастановы Раённага Выканаўчага Комітэту з безадкладным паведамленьнем аб гэтым у Аддзел Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

Увага 2-я. У выпадку прыпынення заняткаў у школе з прычыны хваробы, сьмерці, сваявольнага ўходу, або неаўкі школьнага працаўніка і г. д. Раённы Выканаўчы Комітэт, паводле просьбы Загадчыка школы, прымае захады да працягу заняткаў шляхам камандыравання запасных настаўнікаў, або настаўнікаў з бліжэйшых школ, дзе іх маецца два альбо больш, даводзячы аб гэтым да ведама Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

Увага 3-я. Аб адчыненні і зачыненні навучальных заняткаў у школах раёну Раённы Выканаўчы Комітэт сваечасова паведамляе Аддзел Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

§ 12. Загадчыкі школ, іх намеснікі, настаўнікі другога канцэнтру (груп 5-7), сямёхгадовых працоўных школ, бібліятэкары апошніх прызначаюцца Аддзеламі Народнае Асьветы Акруговых Выканаўчых Комітэтаў. Усе іншыя культурна-асьветныя працаўнікі раёну прызначаюцца Раённым Выканаўчым Комітэтам, у якім захоўваюцца асабовыя справы апошніх.

Тэхнічныя працаўнікі культурна-асьветных устаноў прызначаюцца Загадчыкамі гэтых устаноў. Усякія пераводы, перамяшчэнні ў межах раёну, а таксама адсупаванні і звальненні культурна-асьветных працаўнікоў, могуць рабіцца Раённым Выканаўчым Комітэтам толькі пасля зацьверджання Аддзелам Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

Увага. Уся падрыхтоўчая праца па замяшчэнню вольных пасадак, пераводах працаўнікоў асьветы з адной школы ў другую ў межах раёну і аб звальненнях згуртоўваецца ў Раённай Камісіі, якая складаецца з Члена Раён. Выкан. Комітэту, ведаючага народнай асьветай (Старшыня Камісіі) і прадстаўнікоў, па аднаму—ад Раённага Комітэту КП(б)Б і мясцоваму працаўнікоў асьветы, якая Камісія ў сваёй працы кіруецца існуючымі законапалажэннямі і наказамі органаў Народнага Комісарыяту Асьветы.

§ 13. Усякае звальненне працаўніка асьветы павінна быць матывіравана, пры чым прычынамі звальнення зьяўляюцца:

- а) заява самога працаўніка аб нежаданьні працаваць далей ва ўстанове;
- б) неадпаведнасьць працаўніка свайму прызначэньню;
- в) сыстэматычнае незважаньне і невыкананьне загадаў цэнтральных і мясцовых органаў Народнага Камісарыяту Асьветы;
- г) акалічнасьці, прадугледжаныя ў пункце „д“ арт. 47 Код. Зак. аб Працы.

Увага. У выключных выпадках (сур'ёзнасьць зробленага ўчынку, контр-рэвалюцыйная дзейнасьць) працаўнікі могуць безадкладна адсоўвацца ад працы Раённым Выканаўчым Камітэтам з безадкладным паведамленьнем аб гэтым Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Камітэту.

§ 14. Перавод працаўніка асьветы з аднаго месца ў іншае дазваляецца толькі па яго згодзе, з пільнаваньнем пры гэтым правілаў, якія зьмешчаны ў арт. 37 Код. Зак. аб Працы.

§ 15. Адпачынку школьным і іншым працаўнікам асьветы раёну даюцца Раённым Выканаўчым Камітэтам, пры чым у час устаноўленых перапынкаў (канікулаў) тэрмін, прадоўжанасьць і чарга адпачынкаў вызначаецца Раённым Выканаўчым Камітэтам у адпаведнасьці з загадамі Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Камітэту і па ўзгадненьні з мясцкомам працаўнікоў асьветы; у час навучальных заняткаў адпачынку школьным працаўнікам могуць давацца Раённым Выканаўчым Камітэтам у выключных выпадках, на тэрмін ня больш 7-мі дзён. Адпачынку з прычыны хваробы, паводле заключэньня Страхкасы, даюцца таксама Раённым Выканаўчым Камітэтам.

Увага. Аб усіх выпадках дачы адпачынкаў працаўнікам асьветы Раённы Выканаўчы Камітэт даводзіць да ведама Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Камітэту.

§ 16. Раённы Выканаўчы Камітэт праз сваіх членаў можа браць удзел ва ўсіх Камісіях па народнай асьвеце, якія ўстанаўляюцца ў раёне: па прыёму вучняў, выпуску іх, устанаўленьню платнасьці і г. д.

§ 17. Старшыня Раённага Выканаўчага Камітэту і Загадчык народнай асьветай раёну, а іншыя члены Раённага Выканаўчага Камітэту, паводле асобнага ўпаўнаважаньня, маюць права прыймаць удзел ва ўсіх школьных радах раёну з рашучым голасам.

§ 18. Загадчык народнае асьветы раёну абавязан рэгулярна наведвацца ў школы і ва ўсе культурна-асьветныя ўстановы з мэтай кантролю і нагляду за ўсімі бакамі іх дзейнасьці. Пры наведваньні школы Загадчык народнае асьветы, а таксама і Старшыня Раённага Выканаўчага Камітэту могуць рабіць указаньні і даваць загады ў межах сваёй кампэтэнцыі, вызначаемай гэтым наказам.

Увага 1-я. Заўважаньні Старшыні Раённага Выканаўчага Камітэту і Загадчыка народнай асьветай раёну па пытаньнях навучальна-выхаваўчых і мэтадычных перадаюцца на абгаворваньне Школьнае Рады і, у выпадку нязгоды апошняя з першымі, пытаньне перадаецца ў Аддзел Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Камітэту.

Увага 2-я. Іншыя члены Раённага Выканаўчага Камітэту пры наведваньні ў школы і культурна-асьветныя ўстановы не даюць непасрэдна ніякіх загадаў для выкананьня, але аб заўважаным даводзяць да ведама Раённага Выканаўчага Камітэту, або Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Камітэту — для прыняцьця захадаў ці дачы загадаў.

§ 19. Раённы Выканаўчы Комітэт склікае раённыя канфэрэнцыі працаўнікоў асьветы для абмяркаваньня пытаньняў арганізацыйна-гаспадарчых, навучальна-метадычных і г. д.

§ 20. Раённы Выканаўчы Комітэт вымагае ад школ і ўсіх культурна-асьветных устаноў раёну падачы неабходных справаздач і пэрыодычных вусных і пісьмовых дакладаў у Раённым Выканаўчым Комітэце альбо Сельскім Савеце, а таксама сочыць і за сваечасовай падачай у Аддзел Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту гадавых справаздач.

III. Матэрыяльна-гаспадарчая частка.

§ 21. Усім фінансавым бокам справы народнае асьветы раёну ведае Раённы Выканаўчы Комітэт і на яго абавязак ускладаецца: а) складаньне каштарысаў на школы і ўсе культурна-асьветныя ўстановы раёну, паводле ўстаноўленых плянаў і нормаў, б) распараджэньне крэдытамі на народную асьвету ў межах зацьверджаных каштарысаў і ў адпаведнасьці з крэдытнымі раскладамі, в) нагляд за фактычным выдаваньнем адпушчаных сродкаў выключна па прызначэньню і г) падача, апрача агульных грашовых справаздач у Акруговы Фінансавы Аддзел, даведак і агульных вестак выдаткаў па народнай асьвеце ў Аддзел Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту.

Увага. Раённы Выканаўчы Комітэт прымае захады да акуратнай і сваечасовай выдачы заробтнае платы ўсім працаўнікам і асабліва тым, якія працуюць у адлеглых ад раённага цэнтру мясцох.

§ 22. На абавязкі Раённага Выканаўчага Комітэту ўскладаюцца хлопаты, як аб агульным гаспадарча-матэрыяльным стане народнае асьветы раёну, гэтак і аб паасобных баках яго, у прыватнасьці на Раённы Выканаўчы Комітэт ўскладаюцца:

а) нагляд за трыманьнем у спраўнасьці і парадку будынкаў і маемасьці школ і іншых культурна-асьветных устаноў, а таксама сваечасовае прыняцьце захадаў да іх рамонту, папаўненьню, ахове і інш.;

б) арганізацыя пабудаваньня новых будынкаў для школ і іншых культурна-асьветных устаноў, як на сродкі дзяржавы паводле пляну Народнага Камісарыяту Асьветы, гэтак і на сродкі насяленьня;

в) адвод пад школы і іншыя культурна-асьветныя ўстановы муніцыпалізаваных будынкаў, былых панскіх двароў, был. царкоўных дамоў і г. д., надзяленьне школ зямельнымі вучасткамі, згодна існуючых законапалажэньняў і нагляд за правільным іх выкарыстаньнем у адпаведнасьці з распараджэньнямі аб гэтым Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Комітэту;

г) найм, праз Загадчыка школы і Сельсавет, памяшканьня для школы, дзе няма ўласных будынкаў і нельга адвесьці памяшканьня дарма;

д) прыняцьце захадаў да сваечасовага водпуску для школ і іншых культурна-асьветных устаноў дроў і асьвятленьня, а таксама нагляд за тым, каб Сельсаветы і Загадчыкі школ прыёмалі дзейны ўдзел у дастаўцы апалу і каб яно выдавалася згодна з нормаў;

е) забесьпячэньне школ падручнікамі і навучальнымі прыладамі;

ж) нагляд за тым, каб у школах і іншых культурна-асьветных установах вёўся дакладны вучот інвэнтару і ўсяе маемасьці, а таксама за сваечасовым запісам новага і выключэньнем непатрэбнага і г. д.

Увага. У выпадку адпачынку, адлучкі на працяглы час, або званьненьня са службы Загадчыка школы, ці іншае культурна-асьветнае ўстановы, уся маемасьць перадаецца па акту другому

працаўніку па прызначэнню Раённага Выканаўчага Камітэту, альбо Сельсавету.

§ 23. Раённы Выканаўчы Камітэт сочыць за правільным паступленьнем і выдаваньнем, згодна існуючым законапалажэньням, сум ад платы за навучаньне ў тых культурна-асьветных установах, дзе яна бярэцца.

§ 24. Раённы Выканаўчы Камітэт сочыць за санітарным станам усіх падпарадкаваных яму культурна-асьветных устаноў і прымае захады да пэрыодычнага мэдычна-санітарнага агляду вучняў.

IV. Навучальна-выхаваўчая і культурна-політыка-асьветная частка.

§ 25. Раённы Выканаўчы Камітэт мае агульны нагляд за правядзеньнем у школах прыныпаў адзінае працоўнае школы і соцыяльнага выхаваньня, а ў культурна-асьветных установах—прыныпаў і мэтадаў культурна-політыка-асьветнае працы, у прыватнасьці, сочыць за тым: а) каб навучальныя заняткі ў школах вяліся прыстасована да навучальных плянаў і програм Народнага Комісарыяту Асьветы БССР і ў адпаведнасьці з паказаньнямі Аддзелу Народнае Асьветы Акруговага Выканаўчага Камітэту;

б) каб ня ўжываліся недазволеныя Народным Комісарыятам Асьветы падручнікі і дапамогі.

в) каб у школах і культурна-асьветных установах не адбываліся абрады рэлігійных культаў і не вяліся гутаркі і чытанкі з мэтай прапаганды якіх-бы то ні было рэлігійных вучэньняў;

г) каб у школах і іншых культурна-асьветных установах вёўся устаноўлены вучот навучальнае і асьветнае працы.

§ 26. Раённы Выканаўчы Камітэт дапамагае арганізацыі і разьвіцьцю ў школах вучнёўскага самакіраўніцтва, а таксама ўсімі захадамі памагае залічэньню дзяцей у піонэрскі рух, арганізацыі пры школах піонэрскіх атрадаў і фарпостаў і наглядае за ўвязкай і ўзгодненасьцю працы школ і піонэрскіх атрадаў.

§ 27. У справе барацьбы з дзіцячаю бяспрытульнасьцю і праўнай абароны няпоўналетніх, Раённы Выканаўчы Камітэт кіруецца „Палажэньнем аб соцыяльнай і праўнай ахове няпоўналетніх“, пры чым на абавязку Загадчыка Народнай Асьветы раёну (Загадчык Культаддзелу) ляжыць: а) прыняцьце ўдзелу ва ўстанаўленьні апекі над асобай і маемасьцю няпоўналетніх, б) нагляд ва патронатах і в) арганізацыя і вядзеньне вучоту бяспрытульных у раёне і інш.

§ 28. На абавязку Раённага Выканаўчага Камітэту ляжыць нагляд за дзейнасьцю краянаўчых арганізацый на абшарах раёну і аказаньне ім дапамогі, а таксама вучот і ахова помнікаў старыны, народнае культуры і быту, мастацтва і прыроды, згодна існуючым законам і наказам.

§ 29. Раённы Выканаўчы Камітэт клапаціцца аб разьвіцьці ў раёне санітарнае асьветы, фізычнага выхаваньня і аздаруленьня як падрастаючага, гэтак і дарослага працоўнага насяленьня і аказвае дапамогу ў арганізацыі і пастаноўцы фізкультуры, як у школах, гэтак і ў культурна-асьветных установах (народных дамох, клюбах і інш.).

§ 30. Адзіным кіраўніком політасьветнай працы ў раёне—зььяўляецца Райпалітасьветком. У раёнах, маючых у цэнтры раёну хату-чытальню альбо народом, якія выконваюць функцыі цэнтральнай хаты-чытальні, Райпалітасьветком адначасна зьяўляецца і саветам гэтай хаты-чытальні альбо народому.

§ 31. Райпалітасьветком складаецца з наступных асоб: прадстаўніка Райкому КП(б)Б і райкому ЛКСМБ, коопэрацыі, мясцкому працась-

веты, мясцкому Рабземлесу, Профбюро, Комітэту ўзаемнае дапамогі, Загадчыка народому або хаты-чытальні, прадстаўніка культкамісіі мясцовага сельсавету, прадстаўніка ад сялянскага актыву, прадстаўніка ад нацменшасцяў і загадчыка народнай асветай раёну, які зьяўляецца старшынёю Савету, і прадстаўніка раённага таварыства „Прэч няпісьменнасьць“.

Увага. Прадстаўніцтва можа быць расшырана або звужана ў залежнасьці ад мясцовых умоў.

§ 32. Райполітасьветком кіруе ўсёй політыка-асьветнай працай раёну праз саветы падраённых хат-чытальняў шляхам прымацаваньня сваіх членаў, пэрыодычных справаздач саветаў падраённых хат-чытальняў, інструкцыйных лістоў і г. д.

Увага. Пасяджэньні Райполітасьветкому праходзяць адчыненымі не радзей аднаго разу ў месяц. Пры справаздачах савету падраённых хат-чытальняў, як правіла, ставіцца і справаздача члена Райполітасьветкома, прымацованага да дадзенай хаты-чытальні.

§ 33. Райполітасьветком распрацоўвае плян сваёй працы, разглядае плян працы народмаў, хат-чытальняў, чырвоных куткоў, ён абавязан сачыць за ажыццяўленьнем гэтых плянаў падпарадкаванымі політасьветнымі ўстановамі.

§ 34. Райполітасьветком клапаціцца аб забясьпечаньні ўсіх падлеглых яму політасьветных устаноў у раёне літаратурай, газэтамі, і сочыць за скарыстаньнем імі літаратуры і газэт у пэўным напрамку.

§ 35. Сваю працу Райполітасьветком павінен увязваць з працаю добраахвотных таварыстваў, існуючых у раёне: („Прэч няпісьменнасьць“, „МОПР“, „Авіахім“ і г. д.). Гэта ўвязка павінна ісьці ў напрамку дапамогі добраахвотным таварыствам у арганізацыі імі ячэек, прыцягненьня членаў, неабходных працаўнікоў, агітацыі ідэі добраахвотных таварыстваў сярод насяленьня і г. д.

§ 36. Райполітасьветком вызначае, якая з нясеткавых хатаў-чытальняў лічыцца падраённой, ён-жа вызначае і падраён хаты-чытальні.

§ 37. Усе ўстановы і арганізацыі, якія вядуць політасьветную працу, павінны ўзгадняць яе з Райполітасьветком і праводзіць яе па супольна распрацованаму пляну.

§ 38. У сваёй дзейнасьці Райполітасьветком нясе адказнасьць перад Акруговым політасьветам; перад апошнім ён адлічваецца ў сваёй працы, пасылае яму справаздачы па існуючых формах у вызначаны тэрмін.

§ 39. Падраённая хата-чытальня і яе савет зьяўляецца адзіным політасьветным цэнтрам падраёну.

§ 40. Савет падраённае хаты-чытальні складаецца з прадстаўніка ячэйкі КП(б)Б і ЛКСМБ па аднаму ад кожнай ячэйкі, члена Райполітасьветкому, прымацованага да дадзенае хаты-чытальні, прадстаўніка ад культкамісіі сельсаветаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі падраёну, прадстаўнікоў коопэрацыі, мясцкомаў Працасьветы і Рабземлесу (калі такія маюцца ў дадзеным падраёну), выбарных ад сялянства і Загадчыка хаты-чытальні.

Увага. Прадстаўніцтва можа быць расшырана або звужана ў залежнасьці ад мясцовых умоў.

§ 41. Усе ўстановы і арганізацыі, якія вядуць політасьветную працу на тэрыторыі падраёну, як-то: культкамісія сельсавету, коопэрацыя, профорганізацыі і г. д. павінны згаджаць сваю працу з саветам падраённае хаты-чытальні і выконваць яе па загадзе супольна распрацованаму пляну.

Увага. Усе свае мерапрыемствы вышэй памянёныя арганізацыі ўзгодняюць з саветам падраённае хаты-чытальні праз свайго прадстаўніка. Прадстаўнікі арганізацыяў і ўстаноў, якія ўваходзяць у савет хаты-чытальні, перыодычна робяць справаздачы аб сваёй дзейнасці перад паслаўшымі і арганізацыямі.

§ 42. Культкомісіі сельскіх саветаў, якія знаходзяцца на тэрыторыі падраёну, вядуць політасветную працу ў сваім сельсавеце, выключна па супольна распрацованаму з саветам хаты-чытальні пляну.

Увага 1-ая. Культкомісіі дзеля большай увязкі ў працы, заслухоўваюць перыодычныя справаздачы савету падраённае хаты-чытальні і чырвоных куткоў.

Увага 2-ая. Культкомісіі сельсаветаў сваю політасветную працу праводзяць пад кіраўніцтвам Райполітасветкома.

§ 43. У заданні падраённае хаты-чытальні, як кіраўніка політасветнае працы падраёну, уваходзяць:

а) арганізацыі чырвоных куткоў, вучот існуючых куткоў і гурткоў і кіраўніцтва іх працай;

б) канцэнтрацыя, прыняцце на ўчот і размяркаванне сіл падраёну, якія змаглі-б вясці політасветную альбо культурную працу, уцягненне ў працу сялянскага актыву і г. д.;

в) распрацоўка пляну правядзення тых ці іншых кампаніяў, утвараемых на абшарах падраёну, паводле загадаў вышэй стаячых арганізацый.

г) распрацоўка і арганізацыя ў падраёне тэм лекцыяў, дакладаў і чытанняў;

д) забеспячэнне і папаўненне чырвоных куткоў літаратурай, перыодычнай і іншай;

е) правядзенне індывідуальнае і калектыўнае падпіскі на мясцовыя і цэнтральныя, асабліва сялянскія, газеты;

ж) арганізацыя ячэек добраахвотных таварыстваў, галоўным чынам „Авіахіма“, „МОПР“, „ТПН“, вучот існуючых і дапамога ў іх працы;

з) арганізацыя, супольна з ячэйкай ТПН, па пляну Райполітасветкому, лікпунктаў, вучот няпісьменных і дапамога ў працы лікпунктаў.

§ 44. Савет падраённае хаты-чытальні адначасна зьяўляецца кіраўніком політасветнае працы і ў самой хаце-чытальні і ў беспасрэдныя заданні яго ўваходзяць метадычнае і арганізацыйнае кіраўніцтва ўнутранай працай хаты-чытальні, а іменна:

а) узорная пастаноўка справачнае працы і працы з газетай і кнігай;

б) выпуск насыценных газет, уцягваючы дзеля гэтага, галоўным чынам, сялянскія актыў;

в) выбар п'ес для вясковае сцэны, нагляд за іх пастаноўкай і інш.

§ 45. Усю сваю дзейнасць савет падраённае хаты-чытальні строіць на ўказаннях і дырэктывах Райполітасветкома і ў развіццё іх ён выпрацоўвае календарны плян для ўсяго падраёну.

§ 46. Пасяджэнні савету хаты-чытальні адбываюцца не радзей аднаго разу ў месяц. Пасяджэнні павінны быць адчыненымі для ўсіх грамадзян і асабліва трэба звярнуць увагу, каб на пасяджэнні быў прыцягнуты ўвесь вясковы актыв.

§ 47. Дзеля прыбліжэння політасветнае працы да вясковай гушчы, на тэрыторыі падраёну арганізуюцца чырвоныя куткі. Чырвоныя куткі ўзнікаюць з ведама савету падраённае хаты-чытальні і зацвярджаюцца Райполітасветкамі.

§ 48. Пры вялікіх чырвоных куткох магчыма ўтварэнне савету чырвонага кутку ў складзе трох асоб, якія зацвярджаюцца саветам падраённае хаты-чытальні. Заданні савету чырвоных куткоў заключаюцца толькі ў кіраўніцтве працай дадзенага кутка.

Нам. Народнага Камісара Асьветы *Баліцкі.*

Народны Камісар Унутраных Спраў *А. Хацкевіч.*

Нач. Арганізацыйна-адміністрацыйнае Управы НКУС *Мікуліч.*

Сп. аб. Кіраўніка Спраў НКА *Савіч.*

26 студзеня 1926 г.
№ 693.

Абежнік Народнага Камісарыяту Асьветы БССР аб арганізацыі пры бібліотэках гурткоў „Друзей кнігі“.

Акруговым Аددзела́м Народнае Асьветы.

За апошнія часы замячаецца сільнае імкненьне да ведаў і вялікае запатрабаваньне на кнігу, як сярод рабочых, таксама і сярод сялян. Гэта зьявішча вымагае ў сучасны момант ад усіх бібліотэк асаблівай напружнасьці ў працы па выхаваньню рабочай і сялянскай масы і ўцягненьню ў бібліотэчна-асьветную працу і да кіраўніцтва ёю.

Заданні задаволяць запатрабаваньня жыхарства сіламі адных толькі бібліотэкараў ня могуць быць выкананы. Тут патрэбна дапамога з боку самога жыхарства ў асобе актыўных і любячых кнігу чытачоў. Гэта дапамога з боку чытачоў бібліотэкі можа быць лепш за ўсё выканана арганізацыйнай чытачоў у асаблівыя гурткі: „Друзей кнігі“. Такая-ж самая думка прынята I-м Усерасійскім зьездам бібліотэчных працаўнікоў. Галоўныя заданні гурткоў „ДК“ наступныя:

1. Прыцягнуць да працы з кнігай і да бібліотэчнага будаўніцтва актыўных рабочых і сялян.

2. Прапаганда кнігі і пасоўваньне яе ў гушчу мас.

Па характары выконваючай працы гурток „ДК“ можа быць падзелены на сэкцыі:

1. Політасьветная сэкцыя.

У заданні яе ўваходзяць:

а) Прапаганда кнігі; б) агітацыя за кнігу і бібліотэку; в) падрыхтоўка і правядзеньне масавых кампаній, сьвят, вечароў кнігі; г) арганізацыя працы з газэтай (выпуск насыценнай газэты); д) наладжваньне справачнай працы; е) правядзеньне галасных чытаньняў; ж) утварэнне выставак кнігі; з) прапаганда за сьвядомае і карыснае чытаньне.

2. Тэхнічная сэкцыя.

а) Апраўка бібліотэчных кніг (кэттэроўка, нумарацыя); б) запісваньне ў інвэнтар; в) апрацоўка і пісаньне каталёгавых картак; г) дапамога пры выдачы кніжак; д) прывядзеньне ў парадак і растаноўка кніжак па паліцах; е) дзяжурства па чарзе ў чытальні, габінэтах і куткох, дзе такія маюцца; ж) падшыўка газэт і з) барацьба з несваячасным зваротам чытачамі кніжак.

3. Сэкцыя дапамогі вёсцы:

а) Збор газэт для вёскі; б) выраб плякатаў для вёскі; в) дапамога падшэфнай вёсцы юрыдычнымі даведкамі (спраўкамі); г) падштурхваньне коопэрацыі да арганізацыі прадажы кніг у вёсцы; д) дапамога ў выпісцы газэт для вёскі; е) вышукваньне сродкаў для культасьветных патрэб вёскі праз утварэньні вечароў, спектакляў і г. д.

4. Пачыначна-кніжнаапраўная сэкцыя.

а) Організацыя сваімі сіламі кніжнаапраўнай майстэрні, уцягнуўшы да гэтай працы мясцовыя сілы.

У заданьні гурткоў уваходзіць таксама і пастаноўка адукацыйнае працы сярод чытачоў, але таму, што на першых парах наладзіць яе цяжка, дык з яе ня трэба пачынаць.

У будучым гурток „ДК“ клапаціцца аб падняцьці культурнага роўня чытачоў. Да разгарненьня гэтае працы трэба падыходзіць з вялікай асьцярожнасьцю і вучотам сваіх сіл, памятуючы, што ўсякая няўдача адбіваецца на далейшай самастойнай працы сяброў гуртка.

Пры існаваньні некалькіх гурткоў „ДК“ у горадзе неабходна весьці ўзгодненую паміж імі працу і склікаць пэрыядычныя канфэрэнцыі сяброў гуртка.

Гурткі арганізуюцца ня зьверху, а зьнізу. Да арганізацыі іх трэба падыходзіць вельмі асьцярожна, *унікаць штучнасьці*, прытрымлівацца прынцыпу „лепей менш, але лепш“. Трэба з пачатку стварыць не вялікае, але шчырае, моцнае, зацікаўленае і аддадзенае справе ядро, якое само арганізаваўшыся і ўзмацніўшыся будзе вырастаць у больш вялікі і моцны колектыў. Ня трэба пасьпяшаць з арганізацыйным афармленьнем гуртка да тых часоў, пакуль ня будзе ўпэўненасьці ў моцнасьці і спаянасьці яго сяброў. Праца па арганізацыі гурткоў павінна быць павольная, мэтодычная. Трэба раней вывучыць кожнага сябра з пункту погляду яго адносін да кнігі, да чытаньня. Трэба штодзень весьці агітацыю за неабходнасьць колектыўнай працы па самаадукацыі і за ўдзел у грамадзянскай працы.

Спосабы арганізацыі гурткоў:

1. Бібліотэкар, патрабуючы дапамогі, вывешвае абвестку аб характары неабходнае дапамогі.

2. Чытачы самі прапануюць сваю дапамогу, а бібліотэкар павінен яе выкарыстаць.

3. Часам, пасля галоснага чытаньня абсабляецца група таварышоў, жадаючых стварыць гурток супольнага чытаньня.

4. Даклад бібліотэкара на сходзе чытачоў аб неабходнасьці арганізацыі гурткоў.

5. Часам бібліотэкар у штодзённай сваёй працы, у размовах з чытачамі, стварае гурток.

6. Часам гурток ствараецца ў працэсе, ці пасля якой-коlechы кампаніі (дзень кнігі).

7. Часам даволі мець ядро з трох чалавек і навокал гэтага ядра групуецца будучы склад гуртка.

У будучыне па меры разьвіцьця сеткі гурткоў, апошнія аб'яднаюцца ў таварыствы. Такім чынам Таварыства „Друзей кнігі“ вырастае з гурткоў і зьяўляецца заключным момантам арганізацыі чытачоў. Склад таварыства павінен быць, галоўным чынам, з чытачоў. Яго заданьні і мэты тыя-ж, што і гуртка—дапамога бібліотэцы, але ў большым маштабе. Заданьні таварыства, як і гурткоў павінны быць формуляваны.

На чале гуртка стаіць Праўленьне, у склад якога ўваходзяць старшыні паасобных груп. Праўленьне зьбіраецца 2 разы ў месяц, намячае плян працы гуртка цалкам і абгаварвае пляны працы паасобных сэкцый.

Усе пляны працы зацьвярджаюцца агульным сходам. Сэкцыі маюць старшынь, а калі сэкцыя вялікая, дык і Прэзыдыум.

Нам. Народнага Камісара Асьветы *Баліцкі.*

Старшыня Галоўпалітасьветы *Бялуга.*

Сп. аб. Кіраўніка Спраў НКА *Савіч.*

1-га лютага 1926 г.

№ 15.

Абежнік Народнага Камісарыяту Асьветы БССР

аб перападрыхтоўцы бібліотэчных працаўнікоў.

Акруговым Аддзелам Народнае Асьветы.

На 3-м Зьездзе КСМ тав. ЛЕЊІН у наступных словах азначыў характар нашага вучэньня і адукацыі:

„Вучыцца камунізму—гэта значыць забраць у сябе ўсю суму людзкіх ведаў, усё тое, што чалавецтва выпрацавала ў працягу сваёй гісторыі.

Крытычна адносіцца да абкружаючага, г. зн. узяць з гэтых ведаў толькі тое, што карысна ў барацьбе за камуністычны лад.

Трэба вучыцца не пасыўна, г. зн. трэба прымаць удзел у барацьбе за камуністычны лад, яднаць вучэньне са справай, адукацыю з працай“.

Мэта-ж бібліотэкі—таксама даваць усю суму людзкіх ведаў, а адгэтуль вынікае, што заданьнем бібліотэкі ў шырокім сэнсе гэтага слова зьяўляецца пропаганда Ленінізму.

Якім павінен быць бібліотэкар, каб адпавядаць спаўненьню такіх заданьняў:

1. Ён павінен быць політычна шырока адукаваны, каб лёгка орыентавацца ва ўсіх галінах політычна-асьветнае працы (працы клюбаў, хат-чытальняў, школ дарослых і г. д.).

2. Ён павінен ведаць драматычную працу (дзень кніжкі, пропаганда кніжкі і г. д.).

3. Яму патрэбна быць спэцыялізаваным у тэхніцы бібліотэчных спраў.

4. Спэцыялізацыя ў мэтодыцы бібліотэчных спраў (пропаганда кніжкі, вывучэньне яе, вывучэньне чытача, кіраўніцтва чытаньнем).

5. Каб ня быць толькі вузкім працаўніком сваёй бібліотэкі, ён павінен прымаць актыўны ўдзел у вагульным будаўніцтве ўсіх бібліотэчных спраў; адсюль вынікае патрэбнасьць дзеля бібліотэкара быць знаёмым з арганізацыйнымі пытаньнямі бібліотэчнае працы.

6. І ўрэшце, бібліотэкар павінен прымаць удзел у грамадзянскай працы. З усяго гэтага вынікае патрэбнасьць перападрыхтоўкі бібліотэкараў, якая павінна паставіць прад сабой наступныя заданьні:

а) політычная асьвета;

б) вывучэньне розных галін політасьветпрацы;

в) тэхніка і мэтодыка бібліотэчнай працы;

г) вывучэньне арганізацыйных пытаньняў.

Да арганізаваньня спэцыяльных каротка-тэрміновых курсаў політасьветпрацаўнікоў, Наркамасьветы прапануе на час ад лютага да чэрвеня г.г. арганізаваць у гарадзкіх цэнтрах гурткі бібліотэкараў па політасьвеце і бібліотэчнай справе. У гуртках павінны прымаць удзел усе бібліотэкары дадзенага гораду. Калі ў гуртку перавышае больш 10 чалавек, дык ён можа быць падзелены на наступныя сэкцыі.

1. **Организацыйная.** Яна вывучае пытаньні сеткі, склад бібліотэкі, будову альбо тып бібліотэк, значэньне аб'ёму працы кожнае бібліотэкі.

2. **Мэтодычная альбо політасьветная:**

а) Яна вывучае пытаньні пропаганды кніжкі. Гэтаму пытаньню, па прапанове ЦК ВКП, у бліжэйшы час патрэбна ўдзяліць больш увагі.

б) **Організацыя чытачоў.**

в) **Голаснае чытаньне.** Вывучэньне пытаньняў аб прапагандзе кніжкі павінна насіць практычны характар. Пасьля паглыбленай апрацоўкі ў сябе ў бібліотэцы, патрэбна падзяліцца вопытам ў гуртку.

3. **Бібліографічная сэкцыя.**

Яна займаецца пытаньнямі вывучэньня кніжкі, складаньнем рэкомэндацыйных сьпісаў кніг дзеля правядзеньня кампаній і рэволюцыйных сьвят.

Рэкомэндуецца выкарыстаць бібліографічны матэрыял Галоўполітасьветы.

4. **Сэкцыя па вывучэньні чытача.**

Праца па гэтай тэме павінна быць больш-менш практычная; назіраньне праводзіцца над кніжкамі, якія маюць у бягучым часе дзейнае (актуальнае) значэньне.

У аснову працы па гэтай тэме палажыць мэтодычны ліст ГПА РСФСР. Разьмеркаваць заняткі паміж асобнымі таварышамі і аб выніках іх працы абгаварыць супольна.

5. **Сэкцыя па вывучэньні вёскі.** (Дзеля укомплектаваньня вясковых перасовак).

а) Вывучэньне пытаньняў бягучай вясковай політыкі і эканомікі.

б) Вывучэньне сялянскай гаспадаркі дадзенай акругі альбо раёну, каб падлічыць інтарэсы вясковага жыхарства.

6. **Сэкцыя па вывучэньні працы з газэтамі.**

Працаўнікі гэтай групы займаюцца вывучэньнем перасовачнай сеткі формаў гэтае працы і мэтодаў працы на перасоўках.

7. **Сэкцыя па вывучэньні працы дзіцячых бібліотэк.**

Сюды ўваходзяць пытаньні вывучэньня дзіцячай кніжкі, вывучэньне чытача-дзіцяці і мэтодаў працы з ім.

Пажадана ўцягнуць ў гэты гурток пэдагогаў.

8. У тых гарадзкіх цэнтрах, дзе ёсьць некалькі бібліотэкараў нацменшасьцяй, належыць з'арганізаваць сэкцыі, якія павінны вывучыць спэцыфічную працу сярод нацменшасьцяй.

Усе вышэйпамянёныя пытаньні і арганізуемыя па іх сэкцыі не абавязкова арганізоўваць адначасна.

Організацыя сэкцый залежыць ад запатрабаваньняў разьвінаючыхся бібліотэчных аб'яднаньняў і таго круга пытаньняў, якія патрэбны апрацаваць у тым ці іншым аб'яднаньні. Але ў плян працы бібліотэчных гурткоў гэтыя пытаньні павінны быць уключаны абавязкова таму, што бяз апрацоўкі гэтых пытаньняў ня можа правільна працаваць бібліотэка.

Праца сэкцый па дадзеных тэмах вядзецца па мэтоду гурткоў самаадукацыі. Схэматычна яна можа быць пабудавана гэтак: індывідуальная падрыхтоўка па заданьнях агульнага сходу гуртка (сэкцыі), даклады на агульным сходзе сяброў гуртка, практычная апрацоўка некаторых пытаньняў у сябе ў бібліотэцы і калектыўная зводка па дадзеным пытаньні на пленуме ўсіх сэкцый альбо ўсяго аб'яднаньня.

У тых аб'яднаньнях дзе мала працаўнікоў, трэба апрацоўваць дадзеныя тэмы на сходах усяго гуртка, ня дзелячыся на сэкцыі.

Гурток альбо сэкцыя збіраецца адзін раз у тыдзень. Плян працы выпрацоўваецца на 3 месяцы агульным сходам бібпрацаўнікоў. На гэтых-жа сходах дэталізуюцца пытаньні сэкцыйнае (гурткавой) працы, мэтоды іх вывучэньня і практычнага прыстасаваньня. На чале кожнае сэкцыі стаіць сакратар альбо стараста, а на чале пленуму-прэзыдыум аб'яднаньня.

Перападрыхтоўка раённых і вясковых бібліотэкараў.

Вясковыя альбо раённыя бібліотэкары ў справе падняцця сваёй кваліфікацыі знаходзяцца ў горшых умовах, ніж гарадзкія. Прымушаныя жыць далёка ад гораду без мэтодычных дапамог і ўказаньняў і ўсё—такі яны вядуць вялікую і адказную працу. Ём прыходзіцца пашырыць круг сваіх ведаў індывідуальна; ім на дапамогу павінны прысьці гарадзкія бібліотэчныя аб'яднаньні; дзеля гэтае мэты кожны адзіночка з вясковых бібліотэкараў прымацоўваецца да гарадскога аб'яднаньня (акружнага) і атрымлівае ад апошняга заданьне прыблізна на тры месяцы. Пасьля трох месяцаў індывідуалы склікаюцца на канфэрэнцыю, на якой абгаварваюцца пытаньні па апрацаваных імі тэмах. У пэрыодзе паміж канфэрэнцыямі гарадзкія гурткі падтрымліваюць з вясковымі пісьмовую сувязь. Адказуюць індывідуалам на незразумелыя імі пытаньні і падзяляюцца з імі сваім вопытам. У час канфэрэнцый для вясковых бібліотэкараў утвараюцца выстаўкі кніжак па розных пытаньнях. Гарадзкія бібліотэкі могуць дзяліцца з вясковымі мастацкімі прыладамі, рэкамэндацыйнымі сьпісамі і іншымі. Гарадзкія бібліотэкі шэфствуюць над вясковымі. Урэшце, можа быць ужыты і мэтод практыканства, вясной і летам, падчас бібліотэчнага зацішша. Вясковыя бібліотэкары практыкуюць, хоць-бы самы кароткі час ва ўзорных гарадзкіх бібліотэках. Апрача гэтага трэба некаторыя пытаньні ставіць на разгляд раённых канфэрэнцый політасьветпрацаўнікоў. Тэмы, якія павінны быць апрацаваны вясковымі бібліотэкарамі за пэрыод люты—чэрвень наступныя:

1) Вывучэньне кніжкі; 2) вывучэньне чытача; 3) пропаганда кніжкі і арганізацыя чытачоў; 4) праца з дзяцьмі; 5) Праца з газэтай.

Рэкамэндуюцца дапамогі дзеля вясковых бібліотэк: „В помощь деревенскому политпросветчику“, выданьне Галоўпалітасьветы.

Дзеля перасовак—„Отчет о I-м Всероссийском Съезде библиотечных работников“. Невский.—„Как работать с газетой в избе-читальне“. Ярославский.—„Политграмота для деревни“.

Да гэтага далучаецца праграма вывучэньня і пропаганды кніжкі і арганізацыі чытачоў.

Нам. Наркамасьветы *Баліцкі.*

Старшыня Галоўпалітасьветы *Бялуга.*

Сп. аб. кіраўніка спраў *Савіч.*

1-га лютага, 1936 г.
№ 16.

Дадатак.

Програма вывучэньня і пропаганды кніжкі і арганізацыі чытачоў.

1. Новая сялянская кніжка.
2. Уменьне складаць выстаўку кніжак па розных пытаньнях (сельскагаспадар., антырэліг., Красн. пісьм. і г. д.).
3. Уменьне складаць рэкамэндацыйныя сьпісы на розныя тэмы, прыстасавана да розных груп жыхарства.

4. Як складаць плякаты і выстаўкі кніжок для вёскі з дапамогаю чытачоў.
5. Як арганізаваць вечар кніжкі ў вёсцы.
6. Як арганізаваць гурток аматараў (любіцеляў) кніжкі з чытачоў.
7. Як весці працу з газэтай.

Вывучэньне чытачоў.

1. Мэты і заданьні вывучэньня чытача: практычнае значэньне:
 - а) корэктаваньне выдавецкіх плянаў,
 - б) правільнае комплектаваньне,
 - в) правільнае кіраўніцтва чытаньнем.Вывучэньне чытача з соц.-экон. (кулак, бядняк, серадняк) і культурнага боку.
 - а) Чаго чытач шукае ў кніжцы.
 - б) Ці зьяўляецца кніжка дзеля яго першай патрэбнасьцю.
 - в) Ці купляе ён кніжку.
 - г) Яго запатрабаваньне да надворнага боку кніжкі.

Мэтоды вывучэньня чытача:

- а) Назіраньне (у сьценах бібліотэкі альбо па-за бібліотэкай). Даведваньне сходаў, падчас галоснага чытаньня, ва ўласнай хаце.
- б) Б я с е д а.
- в) Запіс незадавальняючага запатрабаваньня.
- г) Вядзеньне дзеньніка.
- д) Збор отклікаў аб кніжцы (ўкласьці апытальны ліст у кніжку).
- е) Вывучэньне формуляраў.
- ж) А н к е т а.

Циркуляр Народного Комиссариата Труда, Высшего Совета Народного Хозяйства, Народного Комиссариата Внутренних Дел БССР, Уполномоченного Народного Комиссариата Путей Сообщения СССР при Правительстве БССР и Центрального Совета Профессиональных Союзов Белоруссии

о привлечении батрачества и бедняцкого крестьянства на лесозаготовки и дорожное строительство.

Всем отделам (камерам инспекции) труда, всем органам ВСНХ, ведущим лесозаготовительные работы, всем органам НКВД, ведущим работы по дорожному строительству, всем уполномоченным МББ, Зап., Сев.-зап., Юго-Зап. жел. дор., Управлению В.-Днепровского Госпароходства, Витебскому агентству С.-Зап. Госпароходства, начальнику Западного Округа местного транспорта, начальнику по постройке линии Орша—Лепель, начальнику управления внутр. водпутей и нач. Витебского участка С.-зап. водпутей и всем Окрпрофсоветам.

Избыточность рабочей силы в селах и деревнях БССР, являющаяся результатом аграрной перенаселенности,—в высшей степени серьезный и острый вопрос в хозяйственно-экономическом положении республики.

Беднейшее крестьянство, нуждающееся в подсобных заработках и батрачество, живущее исключительно наймом в известной части года, когда полевые работы закончены, в целях заработка, устремляются в города, заполняют и без того заполненные городскими безработными Биржи Труда и, не найдя работы, принуждены возвращаться в деревню.

С другой стороны, отхожие промыслы, сильно развитые до революции, в настоящее время в связи с упадком промышленности, сильно

сократились, что в свою очередь отразилось на благосостоянии белорусского крестьянства.

Наконец, уменьшение лесозаготовок, главного подсобного заработка белорусского крестьянина, ослабление дорожного строительства также являются факторами влияющими на бюджет крестьянина.

Все вышеизложенное заставляет обратить самое серьезное внимание на помощь беднейшему крестьянину и батраку, в целях предоставления им заработка.

Одним из видов таковой помощи должны явиться: лесозаготовки, сплав леса, дорожное строительство, ремонт, очистка от снега жел.-дор. путей сообщения и пр.

По установившейся практике, на указанные работы, особенно на работы по лесозаготовкам, сплаву, дорожному строительству и пр., хозорганами привлекается население окрестных деревень в договорном порядке, причем для работ нередко комплектуются артели и группы из тех слоев сельского населения, для коих подсобный заработок не является главным источником существования.

Обращая на это внимание всех хозорганов (ВСНХ, НКВД, НКПС) на местах предлагается:

На все работы, носящие массовый характер (лесозаготовки, сплав, ремонт дорог, очистка путей и пр.) привлекать в первую очередь батрачество и бедняцкое крестьянство, снабжая его, в случае необходимости, необходимым для работ инвентарем.

Зам. Народного Комиссара Труда *Алесин.*

Председатель Высшего Совета Народного Хозяйства *Калнин.*

Народный Комиссар Внутренних Дел *А. Хацкевич.*

Уполномоченный НКПС при Правительстве БССР *Межин.*

Председатель ЦСПСБ *Ендаков.*

18 января 1926 г.

Постановление Народного Комиссариата Труда БССР

о Бюро надзора по трудовым делам при НКТ БССР.

1. В целях регулирования вопросов порядка направления и проведения трудовых дел органами НКТ на местах, при Наркомтруде БССР создается Бюро надзора по трудовым делам.

В работу Бюро надзора входит:

1. Ознакомление с судебной практикой Трудсессии, руководство и наблюдение за проведением трудовых дел представителями местных органов НКТ (Зав. Отделами Труда, Инспекция труда);

2. Наблюдение за прохождением трудовых дел в кассационных инстанциях, а также над порядком опротестования органами НКТ дел в порядке надзора;

3. Ознакомление с следственной и обвинительной работой Инспекции Труда и направление ее в соответствии с действующими процессуальными законами.

4. Разработка вопросов о порядке производства дознаний инспекцией Труда, порядка предъявления обвинения и инструктирования в этой области инспекции труда.

5. Осуществление предоставленного НКТ права истребования в порядке надзора трудовых дел.

6. Опротестование через Прокурора по трудовым делам приговоров по делам, предусмотренным в п. 5 и поступившим в судебные

органы помимо НКТ. Направление и проведение трудовых дел, поступивших в Верховный суд.

7. Прием жалоб на вступившие в силу приговоры Суда от разных лиц, учреждений и профорганизаций;

8. Возбуждение трудовых дел и направление их в соответственные судебные органы.

9. Разрешение вопросов, связанных с опротестованными решениями РКК примкомиссий и третейских судов по мотивам несоответствия их с законом и их отмена.

10. Консультирование и инструктирование мест по всем вопросам, связанными с прохождением трудовых дел в судебных органах.

11. Разработка и исправление проектов об изменении и дополнении существующего законодательства о трудовых делах.

12. Бюро надзора в организационном отношении подчиняется Прокурору по трудовым делам при НКЮ.

13. На местах функции Бюро Надзора осуществляются Зав. Отд. Труда или Ст. Инспектором Труда.

14. Вся работа Бюро Надзора должна быть согласована с соответствующими отделами НКТ, а общая деятельность согласовывается с общей линией НКТ.

15. В состав Бюро Надзора входит: Прокурор по трудовым делам — он же Зав. Бюро, Зав. Тарифно-Конфл. Отделом НКТ и Зав. Отделом Охраны Труда НКТ.

Народный Комиссар Труда *Ерофеев.*

Зав. Бюро Надзора по Трудовым Делах НКТ *Глезеров.*

Управделами *Акулов.*

23 января 1926 г.

№ 4.

Постановление Народного Комиссариата Труда БССР

о представлении учреждениями и предприятиями в Народный Комиссариат Труда БССР статистических сводок о рабочих и служащих, принятых на работы.

В отмену постановления НКТ БССР от 10 августа 1925 года Народный Комиссариат Труда БССР постановляет:

1. Индивидуальная последующая регистрация сделок по найму рабочей силы отменяется.

2. Взамен индивидуальной последующей регистрации все перечисленные ниже государственные, общественные и частные учреждения и фабрично-заводские предприятия обязаны представлять непосредственно в НКТ ежемесячно, не позднее 10-го числа месяца, следующего за отчетным, статистические сводки о количестве принятых ими рабочих и служащих по установленной форме.

Примечание. Карточки по учету количества рабочих и служащих, принятых на работу, имеются в продаже в книжных магазинах издательства „Вопросы труда“ и в Камерах Инспекции Труда. Список учреждений и предприятий, обязанных представлять упомянутые в ст. 2 настоящего постановления сведения:

а) государственные, общественные и частные фабрично-заводские предприятия с числом рабочих и служащих не менее 16 (при наличии механического двигателя) и 30 (при отсутствии механического двигателя);

б) Управления Высших Правительственных Учреждений (ЦИК, СНК, ЭКОСО, Госплан);

- в) управления Наркоматов и их самостоятельных частей;
- г) управления Окрисполкомов и их отделов;
- д) Высший Суд Республики;
- е) Высшие учебные заведения;
- ж) больницы и санатории (с числом рабочих и служащих не менее 50 чел.);
- з) Окружные почтово-телеграфные конторы.
- и) Минская телефонная станция;
- к) Белгосстрах;
- л) Управления и Правления ж.д. и Минское Управление местного транспорта;
- м) Ц. С. П. С. Б;
- н) управления синдикатов и трестов;
- о) государственные, кооперативные и частные торговые заведения с числом рабочих и служащих не менее 25-ти;
- п) все прочие заведения, учреждения и предприятия с числом занятых рабочих и служащих не менее 50.

3. Отсутствие найма рабочей силы в отчетном месяце не может служить основанием для непредставления карточки, которая должна быть в таких случаях заполнена сведениями в первых пяти пунктах.

4. За непредставление сводок, указанных в ст. 2, руководители учреждений и предприятий привлекаются к ответственности—должностные лица по 118 ст. Уголовного Кодекса, частные—по 226 ст. Уголовного Кодекса.

Настоящее постановление вводится в действие с 1 февраля с/г.

26 января 1926 г.
№ 6.

Народный Комиссар Труда *Ерофеев.*
Управделами НКТ *Акулов.*

Раз'яснение Народного Комиссариата Труда БССР

о порядке отмены решений расценочно-конфл. комиссий (РКК), Примирительных Камер и Третейских судов.

1. Решения РКК, Примирительных камер и Третейских судов являются обязательными и не могут отменяться или пересматриваться по существу никакими органами, кроме органов НКТ, коим принадлежит право отмены этих решений в порядке надзора.

2. Постановления РКК, примкамер и третсудов могут быть отменены органами НКТ исключительно в случае их противоречия с законом.

3. В случае вынесения РКК, примкамерой или третсудом решения, противоречащего действующему законодательству, а также в случае неправильной организации примкамеры или третсуда, надлежит обращаться в местный орган НКТ за отменой решений (в целом или частично).

4. Решение местного органа НКТ может быть обжаловано в Наркомтруд БССР в порядке постановления НКТ СССР от 10 ноября 1923 г. № 150 „Об отмене в порядке надзора органами НКТ незаконных решений примкамер и третсудов“ (Известия НКТ 1923 г. № 12/36) и раз'яснения НКТ СССР за № 16/500 от 20 января 1926 г. (Известия НКТ—25 г. № 6).

Народный Комиссар Труда *Ерофеев.*

Зав. Тарифно-Конфл. Отд. НКТ *Тонкошкуров.*

Управделами НКТ *Акулов.*

5 февраля 1926 г.
№ 7.

Циркуляр Высшего Совета Народного Хозяйства БССР о постоянной информации в центральной и местной печати.

Всем директорам трестов и хоз'единиц ВСНХ БССР.

ВСНХ БССР неоднократно обращал внимание директоров трестов и хоз'единиц на необходимость организации ими информации как в центральной, так и в местной печати, однако эта задача до сих пор не была проведена в достаточной мере.

Хорошо и правильно организованная информация даст возможность осветить положение белорусской промышленности, ее достижения, недостатки и нужды.

ВСНХ БССР, во исполнение циркуляра ВСНХ СССР от 29-го декабря 1925 г. за № 16, предлагает всем директорам трестов и хоз'единиц организовать периодическую информацию, как в центральной, так и в местной печати, возложив эту работу на одного из ответственных сотрудников, обязав его освещать в печати жизнь и деятельность данной отрасли промышленности, ее достижения, недочеты, нужды и т. д., причем всю ответственность за правильность информации несут директора, на которых одновременно возлагается ответственность за исполнение настоящего циркуляра.

Председатель Высшего Совета Народного Хозяйства *Калнин.*

Нач. Адм.-Хоз. Управления *Шпак.*

26 января 1926 г.
№ 4045.

Циркуляр Высшего Совета Народного Хозяйства БССР о содействии рабочему-выдвиженцу.

Всем директорам трестов, хоз'единиц и управляющим фабриками и заводами ВСНХ БССР.

Выдвижение рабочих на административно-хозяйственную работу является важным политическим вопросом и в социалистическом строе имеет большое значение.

Выдвижение рабочих необходимо для того, чтобы пополнить кадр администраторов и хозяйственников работниками из рабочей массы, а равно пропитать рабочими часть руководящего персонала всех хоз'органов,—с одной стороны, и с другой—подготовить новую смену, что даст возможность впоследствии отобрать лучших рабочих на административно-хозяйственные посты.

Успех выдвиженца во многом будет зависеть от условий, в каких ему придется начинать работу, а также насколько будут созданы благоприятные условия и товарищеская поддержка в его работе.

Выдвиженцы должны получать со стороны старейших по работе товарищей полное внимание, всяческую помощь и содействие втягиванию по мере их успехов в дальнейшую более ответственную работу. Всякое невнимательное отношение к выдвиженцам должно рассматриваться, как непонимание сущности социалистического строя и задач рабочего класса.

Президиум ВСНХ БССР предлагает с особенным вниманием отнестись к выдвиженцам, создать соответствующие благоприятные условия, гарантирующие их успех в работе, а равно всемерно содей-

ствовать и поддерживать их. Успевших в работе выдвигать дальше по административной лестнице, одновременно необходимо принять активное участие в подборе лиц при продвижении выдвиженцев для работы на предприятиях.

Председатель Высшего Совета Народного Хозяйства *Калнин.*

Нач. Адм.-Хоз. Управления *Шпак.*

26 января 1921 г.

№ 4046.

Сводка о перевыборах Советов по БССР.

*По данным НКВД БССР с начала перевыборов
по 23-ое февраля 1926 г.*

Переизбрано Советов	1160	95,3 проц.
Участвовало избирателей	—	46,9 "
Участвовало женщин	—	22,4 "
Избрано членов	17621	—
Из них: коммунистов	1508	8,6 "
" комсомольцев	1675	9,5 "
" беспартийных	14438	81,9 "
" женщин	1490	8,5 "
" мужчин	16131	91,5 "
" белоруссов	16048	90,9 "
" русских	293	1,7 "
" поляков	398	2,3 "
" евреев	634	3,6 "
" латышей	132	0,8 "
" прочих национальностей	116	0,7 "
" интеллигентов	482	2,8 "

О культуре и бане.

Прав молодняковец, поэт Крапива, который в одном из своих стихотворений говорит, что белорусс отличается от других национальностей, между прочим, и тем, что не моется в бане и что среди белоруссов есть такие люди, которых моют один единственный раз в жизни—когда они умирают и когда их кладут в гроб. И это, действительно, верно. Белорусский крестьянин, до революции живший разбросано среди болот, лесов и озер, вдали от жизни и городов, работавший на помещика, забитый и угнетенный в большей степени, чем крестьянин какой-либо иной национальности,—во многих отношениях в своем быту, в своей жизни сохранил еще много некультурных обычаев.

В настоящее время, когда советская власть и коммунистическая партия поставили задачу перестроить весь быт и всю экономику белорусского крестьянства, неотложной задачей должно стать то, без чего не может жить ни один культурный человек, без чего немыслима вообще культурная жизнь, что является самой насущной и первоочередной потребностью каждого человека,—это построить бани в деревне, научить нашего крестьянина мыться.

Мне один товарищ рассказывал, что наши белоруссы-беженцы, попавшие в Иркутск, просто не умели мыться; не только не хотели, но именно не умели.

В деревне о чистоте вообще мало знают: крестьянин, в силу своей бедности, живет чрезвычайно неопрятно. В этих условиях пропаганда чистоты в деревне—первейшая задача в нашей работе; но о какой пропаганде чистоты можно говорить в деревне, если там зачастую нет ни одной бани. Кое где встретите вы баню у попа, у лесничего, в бывшей помещичьей усадьбе, иногда у кулака—и только. Во всей деревне, как таковой, бани большей частью вы совсем не встретите. Вследствие отсутствия этого основного очага чистоты, мы имеем большой процент заболеваемости в деревне. Конечно, такое положение отражается и на всей общественной работе, ибо эта нечистоплотность порождает неподвижность, забитость, пришибленное состояние, зачастую неуверенность в себе и т. п.

Государство может в этом отношении притти на помощь крестьянству путем отпуска бесплатного леса на постройку бань, на первых порах хотя бы по одной в каждом сельсовете. Крестьянству придется в порядке собственной инициативы (устройство субботников, воскресников и т. п.) сложить эти бани. Теперь в зимнюю пору, когда установлен санный путь и крестьянин имеет достаточно свободного времени, постановка этого вопроса тем более своевременна. Нужно, чтобы Наркомзем дал по этой линии специальные указания; нужно со стороны партии широко популяризировать в деревне лозунг: в каждом сельсовете должна быть баня; нужно и кооперации принять в этом участие, может быть, даже путем бесплатного отпуска гвоздей и т. д. Со стороны крестьянства таким образом потребуются коллективное

товарищеское содействие государству, и тогда бани будут выстроены.

Эту мысль я выдвигал перед Наркомздравом т. Барсуковым неоднократно. Он в категорической форме поставил ее на последнем съезде Советов. Мне приходилось также этот вопрос выдвинуть на Всебелорусском съезде участковых врачей. Там это было всеми подхвачено и поддержано. Нужно поставить перед Наркомздравом (он больше других заинтересован в народном здравоохранении) вопрос о том, чтобы добиться осуществления и выявления этой общественной инициативы в деле постройки общественных бань.

Маленький, как будто бы, но чрезвычайно важный вопрос. И все те, кому дороги интересы Советской Белоруссии, должны принять меры к тому, чтобы уничтожить это „отличие“ белорусского крестьянина от великорусса, украинца и т. д. в невыгодную для него сторону. Нужно и в этом отношении „уравнять“ забитого и угнетенного белоруса с другими национальностями.

Баня должна быть выстроена в каждом сельсовете. Местные советские органы должны поставить перед собою этот вопрос твердо. И каждый ответственный работник, приезжающий в район или сельсовет, должен задать первый вопрос, построена ли баня; если нет, то проверить, почему она не построена, и помочь, если нужно, в этом деле.

И. Адамович.

Нужны-ли нам окружные газеты?

(В порядке обсуждения).

Главная задача, которая сейчас стоит перед коммунистической партией, перед всем Советским Союзом,—это задача втянуть в работу по управлению государством, укреплению его в хозяйственном и культурном отношении, в работу по строительству социализма широкие массы рабочих и крестьян. Помимо целого ряда организационных, хозяйственных и политических мероприятий, которые партия и советская власть проводят для этой цели, большую роль в осуществлении этой задачи, как средство, организующее массы, играет газета. Внимание к газете должно быть приковано особенно у нас потому, что мы живем в некультурной, отсталой стране, и потому, что в наших условиях газета призвана не только передавать миллионам трудящихся те лозунги и идеи нашей партии и нашего государства, связывать широкие массы с советской властью и коммунистической партией, но и потому, что газета в наших условиях должна внедрять все больше и больше культурных навыков в широких слоях и подымать эти слои в культурном отношении на большую высоту.

Мы в Белоруссии имеем три центральных органа: „Звезду“—орган ЦК нашей партии, „Савецкую Беларусь“,—орган Правительства, „Беларускую Вёску“—орган нашей партии, который, главным образом, приспособлен или, вернее, пока еще только приспособливается обслуживать непосредственно интересы крестьянства (кроме этих трех органов, мы имеем еще два центральных органа—„Млот“ и „Октябрь“), обслуживающие непосредственно интересы масс польской и еврейской национальностей, населяющих Белоруссию. И вот эти газеты, по моему мнению, должны сгруппировать вокруг себя все сознательное, все революционное, что имеется в народе, в рабочем классе, в крестьянстве, среди интеллигенции и т. д.

Широчайшая армия рабкоров, селькоров, военкоров следят за постановкой этих вопросов и отображают в газетах настроения широких

масс. Чем шире круг читателей газеты, чем дальше эта газета проникает вглубь широких масс, тем, естественно, эта газета полнее может отражать настроение масс и в большей степени влиять на массы, и, конечно, тем легче будет партии и государству отмечать отдельные недочеты, схватывать во время наблевшие вопросы, смягчать и устранять различные трудности в нашей работе. И, наконец, чем шире эти центральные руководящие газеты будут распространены в деревне и в рабочей массе, тем выше мы сможем поднимать общественное сознание, отрывать эти массы от мелких житейских интересов, расширять кругозор этих масс, подымая их на большую высоту политического роста. Крестьянин из центральной газеты будет уяснять тот или иной вопрос так, как он стоит в обще-республиканском масштабе; сможет, следовательно, судить о всей работе, о всем строительстве, о перспективах работы с общегосударственной точки зрения. Конечно, окружная газета не может дать своему читателю такого широкого охвата вопроса, какой дает центральная газета, которая непосредственно ближе соприкасается с работой республиканских органов, участвует в них. Окружная газета может дать только отдельные вырезки, выдержки из центральных газет, да и то с известным опозданием.

Естественно, поэтому перед нами становится вопрос, нужно ли в наших белорусских условиях существование окружных газет, замыкающихся в узкие рамки ограниченных территорий округа. Сейчас у нас фактически нет отдельных вопросов, интересующих лишь данный округ, которые не были бы вопросами республиканского характера. Все вопросы, которые сейчас поднимает партия и государство, это или вопросы деревни, а значит вопросы всей республики, или вопросы рабочего класса, вопросы касающиеся интеллигенции и т. д., т. е. вопросы не отдельного округа, а обще-республиканского масштаба. Следовательно, окружные газеты уже по одному тому, что они являются окружными органами, не могут так своевременно и широко поставить и выдвигать те или иные вопросы перед массой своих читателей, как это должна и как это в состоянии делать только центральная пресса. Значит, окружная газета не только не может заменить собой центральную газету, но не может даже играть роли подсобной для центральной прессы. Существование окружных газет наряду с центральными создает два неудобства: 1) малый охват центральными газетами широких слоев населения и, в связи с этим, некоторый отрыв части этих масс от общегосударственных вопросов, вернее, слабое участие этой массы в общегосударственной работе, замыкание в работе чисто местного характера; 2) незнание зачастую центральных, советских и партийных органов с некоторыми наблевшими важными вопросами, которые ставятся массой через своих рабкоров и селькоров в окружных газетах.

Местные работники, стремясь оправдать существование окружных газет, могут привести то возражение, что ведь эти газеты, с точки зрения расстояния, как будто бы ближе к массе, к отдельной деревне, к отдельной фабричной ячейке. Это неправильно: нужно, чтобы окружные, районные и сельские органы, фабричные ячейки влили душу в наши центральные газеты. Это они могут сделать при условии непосредственного участия и связи с ними. Тогда наши центральные газеты станут более жизненными; от этого получится больше толку и для центральных газет и для масс; тогда наши центральные газеты перестанут быть дефицитными и достигнут своей основной цели—глубже проникнут в массы. И, наконец, это дало бы возможность сконцентрировать наши средства и силы, которых у нас очень мало.

Вот почему я считаю, что пора вынести на обсуждение, а затем и решить следующий вопрос: нужны или ненужны окружные газеты.

Я считаю, что: во-первых, за исключением одного-двух округов, окружные газеты себя не оправдывают, ибо они сухи, урезаны, общих вопросов не ставят, да и местную жизнь также плохо освещают.

Во-вторых, нужно направить всю нашу работу так, чтобы вокруг наших центральных газет сконцентрировать все внимание и силы работников, селькоров и т. п., и всю активность читательской массы вообще, с тем, чтобы все вопросы практической жизни освещались бы в центральных газетах.

В третьих, нужно, чтобы в наших центральных газетах приняли большее участие местные работники и руководящие работники наркоматов, чтобы они считали своей обязанностью—освещать в газете недочеты в работе центральных аппаратов, центральные работники—давать руководящие статьи, ставить вопросы не путем только сухой переписки по ведомствам, а наряду с этой перепиской ставить их в периодический печати на обсуждение всей массы.

При таких условиях, мы сможем оживить наши центральные газеты и добиться скорее осуществления основной задачи—втянуть широкие массы трудящихся в строительскую работу, объединить их в одно целое, коллективно мыслящее, коллективно обсуждающее, коллективно решающее вопросы и коллективно-строющее наше социалистическое государство.

И. Адамович.

Аб пленуме Слуцкага Акруговага Выканаўчага Комітэту.

25—28 сьнежня 1925 году ў раённым цэнтры м. Капылі, які знаходзіцца недалёка ад польскай граніцы, адбыўся 7-мы пашыраны пленум Акруговага Выканаўчага Комітэту. На гэтым пленуме прысутнічалі сябры і кандыдаты АВК, сябры ЦВК БССР і СССР, 10 сяброў Капыльскага Раённага Выканаўчага Комітэту, 16 сяброў Капыльскага местачковага савету, 15 старшын сельсаветаў Капыльскага раёну, старшыні некаторых РВК, старшыня Бабруйскага Акруговага Суду, а таксама прадстаўнікі партыйных і профэсійных арганізацый, прадстаўнікі рабочых і сялян м. Капыля і Капыльскага раёну.

Трэба адзначыць, што першая спроба выезду пашыранага пленуму ў гушчу сялянскіх мас дала добрыя вынікі. Гэты пленум па сваёй дзелавітасці і зацікаўленасці з боку сялян і рабочых быў першым пленумам у гісторыі Слуцкага Акругу. Аб гэтым сьведчыць тое, што сялянства само прыймала актыўны ўдзел у працы пленуму. Так, напрыклад, па дакладу аб рэвалюцыйнай законнасці сялянамі задавалася каля 200 пытанняў і ў спрэчках прымаў удзел цэлы шэраг асоб.

На абмеркаваньні пленуму стаялі наступныя пытаньні:

- а) даклад аб рэвалюцыйнай законнасці,
- б) даклад Акруговай Камісіі па Ўнутранаму Гандлю,
- в) даклады Старобінскага раённага выканаўчага Комітэту і Мяцявіцкага сельсавету таго-ж раёну і
- г) даклад Капыльскага лясніцтва.

Асяродкам увагі на пленуме быў даклад аб рэвалюцыйнай законнасці. Тут аб усім успаміналася: і аб алімэнтах і аб адміністрацыйных падзелах, аб кепскім выкананьні судовых рашэньняў і г. д.

Пленум у сваёй рэзолюцыі адзначыў, што ва ўмовах НЭП'у рэвалюцыйная законнасць мела надзвычайнае значэньне, што за міну-

ляя 4 гады ёсць значныя дасягненні, але разам з гэтым адносна поўнага ажыццяўлення рэвалюцыйнай законнасьці яшчэ многа патрабуецца зрабіць.

Пленум прапанаваў пракуратуры, судом і раённым выканаўчым камітэтам, па першае, зьнішчыць юрыдычную няпісьменнасьць сярод савецкага апарату, правесці работу па распаўсюджваньні юрыдычнай пісьменнасьці сярод рабоча-сялянскіх мас, праверыць склад праваабаронцаў і пашырыць сетку іх, звярнуць асаблівую ўвагу на абарону праў працоўных жанчын, зьмяніць чарговасьць разгляду спраў, ставячы на разгляд у першую чаргу справы, маючыя грамадзкую значнасьць і весьці рашучую барацьбу з усімі парушыцелямі рэвалюцыйнай законнасьці.

Па дакладу камісіі ўнутранага гандлю пленум адзначыў, што плян хлебазаготовак поўнасьцю ня выканан, што мае сувязь з невыстарчаючым задавальненьнем вёскі прамысловымі таварамі і прапанаваў камісіі ўнутранага гандлю прыняць усе меры да поўнага задавальненьня мясцовых рынкаў прамысловымі таварамі, зьменшыць накладныя выдаткі, спыніць выдачу тавараў з коопэратываў і дзяржаўных гандлёвых арганізацый прыватным гандляром, узмацніць падпіску на сельска-гаспадарчыя машыны, шырока асьвядоміць сялянства аб становішчы рынку і аб яго перспэктывах на вясну.

Па дакладах Старобінскага РВК і Мяцявіцкага сельсавету Пленум адзначыў работу іх здавальняючай і даў шэраг практычных і арганізацыйных дырэктыў.

Самым балючым пытаньнем у Капыльскім раёне зьяўляецца недахоп апалу і будаўнічага матар'ялу. Прынятаю рэзалюцыяй пленум, паміж іншым, прапанаваў зрабіць дадатковую выдачу дроў з зямельнага фонду, з перастою, сухастою і валежу, спыніць продаж лесу з таргоў і перавесці прамысловыя прадпрыемствы ў будучым годзе на мінэральны апал.

Па дакладу акруговай выбарчай камісіі пленум прызнаў, што падрыхтоўчая кампанія праведзена добра і заклікаў сялянства прыняць актыўны ўдзел у самых перавыбарах.

У прыпынках паміж пасяджэньнямі пленуму, сябры ЦВК і АВК наведалі ўсе раённыя ўстановы, савецкую гаспадарку Рыме і два сельсаветы, дзе знаёміліся з іх працаю і давалі адпаведныя паказаньні.

Старшынёй АВК у прыпынках прынята і разгледжана 46 розных скаргаў і заяў.

Зачыненне пленуму саўпала з выступленьнем у другі раз настаўніцтва, якое зьявілася ў складзе 24 асоб пры двух чырвоных сьцягах і падала пленуму пісьмовую дэкларацыю аб ганьбаваньні лістападаўшчыны.

А. М.

Падрахункі працы па пажарнай абароне БССР.

Пажарная абарона БССР неаднаразовымі окупацыямі і эвакуацыямі ў пэрыод імперыялістычнай і грамадзянскай войнаў была прыведзена ў поўны заняпад. Апошнія гады будаўніцтва побач з узростам і развіцьцём комунальнай гаспадаркі ў цэлым, адзначыліся таксама пашырэннем і ўзмацненьнем пажарнае варты: меўшыся на 1-е кастрычніка 1924 году 350 сельскіх і местачковых самаахвотных пажарных арганізацый даведзены на 1-ае кастрычніка 1925 г. да 1.127 з агульным лікам самаахвотнікаў 41.747 і 1.327 ручных пажарных машын. Гарадзкая пажарная абарона ў некаторых гарадох узмацнілася настолькі, што вышла за межы даваеннага часу: у Віцебску, Магілеве і часткай у Менску мы маем мэханізаваны транспорт і шэраг другіх палепшаньняў.

Супольна з мерамі да разьвіцьця сеткі самаахвотных пажарных арганізацый праводзілася таксама праца па папярэджаньню пажараў. Нагляд за рэгулярнай ачысткай дымавых труб ад сажы, нагляд за належным утрыманьнем печак, тэхнічнае абследваньне ў пажарных адносінах фабрык, заводаў і другіх прадпрыемстваў былі галоўнай часткай штодзённай працы ворганаў пажарнага нагляду.

Калі да гэтага часу пажарныя мерапрыемствы праводзіліся галоўным чынам у гарадох і гарадзкіх паселішчах, дык прашоўшы год можа быць характэрызаваў у сэнсе пажарнай абароны дзейнасьцю, накіраванай „тварам да вёскі“. Арганамі пажарнага нагляду на мясцох праводзілася кампанія па ліквідацыі пажарнай няпісьменнасьці ў вёсцы. У выніку, шэраг вёсак Менскага, Слуцкага Віцебскага і другіх акруг па ўласнай ініцыятыве ўстанаўлялі супроцьпажарныя мерапрыемствы і самі сачылі і сочаць за іх выкананьнем.

Праца ў галіне барацьбы з пажарамі ў вёсцы натыкаецца на надзвычайны недахват пажарнага інвэнтару. Атрымліваемыя Народным Камісарыятам Унутраных Спраў процэнтныя адлічэньні ад прыбылі Дзяржстраху на супроцьпажарную абарону зусім недахватны. Размяркованыя ў 1924-25 г. па сельскіх мясцовасьцях 272 ручных пажарных машыны і звыш 11.000 мэтраў пажарных рукавоў бязумоўна палепшылі іх становішча, але здаволілі патрэбу сёл і вёсак у пажарным інвэнтары толькі ў малай ступені.

У лютым г. г. па сельскіх пажарных арганізацыях будуць размяркованы 94 пажарных машыны з поўным комплектам прыналежнасьцяў да іх; машыны гэтыя адпушчаны Дзяржстрахам за лік процэнтных адлічэньняў ад сваіх прыбыткаў.

Каб паставіць пажарную абарону на патрэбную вышыню, неабходна выкарыстаць праяўленую ініцыятыву мясцовага жыхарства і прыцягнуць да ўдзелу і дапамогі пажарнай справе шырокія масы самага сялянства, накіраваўшы гэту дзейнасьць правільным шляхам.

Адбыўшаяся ў лістападзе месяцы мінулага году 2-ая канфэрэнцыя камунальных і пажарных працаўнікоў усіх акруг і раёнаў БССР распрацавала цэлы шэраг датычачыхся правільнай пастаноўкі пажарнай абароны, якія галоўным чынам датычаць ніжэй наступнага:

1. Ёмкнуцца да правядзеньня агнятрывалага будаўніцтва шляхам правядзеньня шырокіх агітацыйных кампаній па замене агнятрывальні на першы час хаця-б толькі адных саламяных крыш і пабудаваньня хаця-б аднаго паказальнага агнятрывалага будынку ў кожным раёне.

2. Адчыніць у акругах рамонтныя майстэрні для рамонту значнай колькасьці зношанага пажарнага інвэнтару.

3. Ёмкнуцца да арганізацыі ўсюды пры пажарных арганізацыях трубачыстных арцеляў, падпарадкаваўшы іх дзейнасьць контролю і нагляду адпаведных пажарных арганізацый.

4. Адчыніць спэцыяльныя пажарныя курсы з мэтай азнаёміць начальнікаў сельскіх пажарных дружын з элемэтарнымі правіламі пажаратушэньня.

5. Палепшыць матэрыяльнае становішча самаахвотных пажарных арганізацый шляхам прадстаўленьня ім для выкарыстоўваньня даходных прадпрыемстваў на льготных умовах.

У заключэньне трэба адзначыць, што ў сувязі з падняцьцем культурнага роўня вёскі расьце і мацнее, апіраючыся на шырокія масы, і пажарны актыў. Трэба спадзявацца, што пры ўмелым кіраўніцтве арганізацыі пажарнага нагляду і пры дапамозе з боку мясцовых арганізацый улады стыхійная гарымасьць наша будзе ўведзена ў нормальныя межы.

Загадчык Пажарнага Аддзелу УКГ НКУС *Новік*.

О благоустройстве деревни.

Коммунистическая партия, как руководитель трудящихся, в проекте наказа депутатам, избираемым в Советы, уделяет особое внимание вопросам благоустройства деревни и местечка. И это вполне понятно, потому что Октябрьская революция, в числе других задач социалистического строительства, выдвинула вопросы систематического улучшения культурного и хозяйственного быта рабочих и крестьян.

Если раньше царское правительство проявляло заботу о благоустройстве буржуазных городских центров, то оно совершенно не думало о благоустройстве городских окраин, где жили рабочие, и деревень, где жили крестьяне „*мужики*“. Буржуазию и ее правительство интересовали рабочие и крестьяне лишь постольку, поскольку, выжимая пот из рабочих и налоги от крестьян, они обеспечивали себе доходы и прибыли, сытую, бездельную жизнь. Для этого царское правительство старалось укреплять орудия духовного и физического принуждения: религию, духовенство, полицию и армию под руководством дворянства. В деревне особенно заботливо насаждались мордобойцы-урядники, жандармы и всячески поддерживались преданные помещицкому строю кулаки-старшины; о благоустройстве же деревни и о развитии начал общественности не только не заботились, но всеми мерами подавляли самые зародыши самостоятельности. Так было до Октябрьской революции, и поэтому нам досталось тяжелое наследство вообще и особенно в деревне.

После Октябрьской революции деревня вышла из-под власти помещика крайне неблагоустроенной, загрязненной и некультурной. За годы существования советской власти произошел несомненно громадный сдвиг деревни в сторону хозяйственного и культурного развития. Но до сих пор весьма незначительно поднялось благоустройство деревни, поэтому в дальнейшем необходимо проведение органами советской власти таких мероприятий, которые ускорили бы прохождение процесса перестройки деревни. Прежде всего необходимо твердо ввести в деревне правильную плановую застройку. Деревня раньше застраивалась как попало: строились на горе и под горой, на сухом месте и в болоте.

В деревне нередко встречаются колодцы или посредине улицы, окруженные лужами грязи, или во дворах, среди мусора и навоза. Как общее явление почти отсутствуют уборные. Постройки в некоторых деревнях невероятно сгущены, соприкасаясь друг к другу крышами; холодные постройки, скотные и сенные сараи вместе с банями и овинами, которые особенно часто горят, и вследствие своей скученности, подвергаются частым пожарам, уничтожающим иногда целые деревни. К тому же в деревнях недостаточно древесных насаждений.

К сожалению, застройка населенных пунктов и в настоящее время при землеустройстве ведется далеко неправильно. Планы застройки, составляемые землеустроителями, не выполняются, так как со стороны Советов почти не ведется наблюдения за выполнением этих планов. Между тем, нам нужно не только правильно застраивать вновь образуемые поселки, но необходимо также вносить исправления применительно к плану застройки в тех населенных пунктах, которые не подвергаются пока коренному переустройству. Поэтому прежде всего надо широко разъяснить населению правила (закон) о застройке, в которых подробно указывается порядок выбора подходящих мест, расстояние, планировка и проч.

Нужно помнить, что место, неудачно выбранное под застройку, может служить постоянным источником заразных заболеваний. Грязь,

болото, плохая вода создают наихудшие жизненные условия не только для человека, но и для животных. Поэтому необходимо, в первую очередь, заботиться о выборе хорошего места для строений и колодез с тем, чтобы их затем можно было содержать в чистоте.

В силу нашей бедности плохи наши дороги, но особенно невозможны для проезда улицы деревень. Иногда улица деревни или местечка представляют сплошную полосу непролазной грязи. По бокам улиц нет канав и мостиков, вода не имеет стока и загнивает. Не лучше, а иногда и хуже санитарное состояние дворов. Все эти явления происходят от неправильной застройки и вследствие невыполнения мероприятий советской власти в области благоустройства.

Прорыть канавку, использовать валяющийся камень для замощения особенно грязных мест, сделать мостик, уборную, засыпать песком загрязненные места во дворе и посадить деревья вокруг построек не представляет особого труда для каждого домохозяина. Для этого не нужно больших средств, нужны только сознание и старание сделать лучше для себя и для деревни.

Обязательные Постановления Исполкомов по благоустройству должны выполняться аккуратно всеми гражданами, ибо правильная застройка и хорошее санитарное состояние только одного двора не может защитить от стихийных бедствий, пожаров и болезней всех, живущих в деревне. Здесь нужна солидарность, организованность и взаимная помощь всего населения.

Советская общественность деревни должна уделить особое внимание благоустройству, как важнейшему делу хозяйственного и культурного устройства крестьянского населения. Избы-читальни, уголки Ленина, школы, культурно-просветительные и санитарные комиссии, органы кооперации, комитеты взаимопомощи, комсомол—должны содействовать благоустройству деревни и местечка, быть примером в этом деле для отсталых групп населения.

Сельские и Местечковые Советы должны уделять особое внимание правильной застройке и мерам борьбы с антисанитарными явлениями, строго придерживаясь правил и указаний органов благоустройства и Здравоохранения. Сейчас заготавливаются крестьянами лесные и другие материалы для новых построек, которые будут возводиться весной, составляются планы землеустройства и планы застройки новых селений. Задачей Советов является теперь же, заранее, проследить, согласовать с правилами застройки возведение отдельных построек и целых населенных пунктов при землеустройстве.

Районные коммунально-дорожные работники и землеустроители, предварительно согласовав с Советами, должны теснейшим образом увязывать свои строительные проекты, ибо их работа тесно связана с общими вопросами благоустройства. Забота о благоустройстве деревни и местечка есть прямая обязанность Сельских и Местечковых Советов, а также Райисполкомов. Правильная застройка селений с соблюдением строительных и санитарных мер есть вернейшее средство в борьбе со стихийными бедствиями, как пожары и эпидемии.

Мероприятия советской власти, направленные к усилению благоустройства, имеют целью социальную защиту трудящихся в их стремлении по пути дальнейшего социалистического строительства. Работники Советов и все трудящиеся должны помнить, что нарушение законов по вопросам благоустройства есть нарушение революционной законности, охраняющей развитие культурного и хозяйственного строительства на социалистических началах, указываемых Коммунистической партией.

А. Хацкевич.

1-го января 1926 г.

Аб кніжцы „Даведчык-Паказчык“

Выданьнем СНК БССР у студзені г. г. выпушчана кніжка „Даведчык-Паказчык“, у якой зьмешчаны ўсе тыя законы і загады, якімі савецкім законадаўствам даюцца тыя ці іншыя льготы бядняцкім сялянскім гаспадаркам.

У такой кніжцы ўжо даўно адчувалася патрэба, бо наша бядняцкае селянства вельмі часта зусім ня ведае аб усіх тых мерапрыемствах, якія робяцца савецкаю уладаю да падняцця гаспадаркі селяніна-бедняка і ў зьвязку з гэтым часта той, хто павінен скарэй за ўсё ведаць гэта, ня ведае, як практычна падыйсьці да таго ці іншага пытаньня адносна атрымання тэй ці іншай льготы. Таксама зьяўляюцца выпадкі, калі мясцовая улада (сельсавет) знае аб гэтых льготах ня зусім грунтоўна. Кніжка павінна зьліквідаваць гэта зьявішча і дапамагчы практычнаму правядзеньню ў жыцьцё льгот беднаце.

Прадмову да кніжкі напісаў Народны Камісар Земляробства тов. Прышчэпаў.

У кніжцы гэтай зьмешчаны льготы па адзіным с.-г. падатку, па атрыманьню лесу, па сельска-гаспадарчай і спажывецкай коопэрацыі, па сельска-гаспадарчаму крэдыту, льготы сельскім камітэтам узаемадапамогі, льготы па сямейна-маемасным становішчы для грамадзян, якія йдуць па прызыву ў Чырвоную армію. Апрача гэтага у кніжцы зьмешчаны законы па надзяленьню беззямельнага і малазямельнага сялянства зямлей і законы па абароне праў батрацтва.

Ужо з аднаго гэтага пераліку можна ўгледзіць, што кніжка павінна зьявіцца вельмі цікавай для нашага бядняцкага жыхарства.

Трэба вітаць выданьне „Даведчыка-Паказчыка“, з якім селянін зможа азнаёміцца ў сваім сельсавеце, райвыканкоме, хаце-чытальні, і пажадаць, каб у будучым такая популярная заканадаўчая літаратура часьцей даходзіла да вёскі.

Трэба было-б, каб кніжка гэта была пушчана ў продаж дзеля таго, каб усякі, хто пажадае яе купіць, мог бы дастаць яе ў мясцовай кнігарні.

В. Крускоп.

Опечатка.

В № 1 (10) 1926 г. Бюллетеня СНК на стр. 57 в строке 8 снизу напечатано: За народного Комиссара Внутренней Торговли Вайнштейн;

Следует читать: За Народного Комиссара Внутренней Торговли Томкович.

СОДЕРЖАНИЕ № 2 (11) БЮЛЛЕТЕНЯ СНК БССР.

Часть официальная.

	<i>Стр.</i>
1. Постановление ЦИК и СНК БССР об утверждении положения об Районных Ревизионных Комиссиях и Положения о Ревизионных Комиссиях при сельских и местечковых советах.	3
2. Положение о Районных Ревизионных Комиссиях	—
3. Положение о Ревизионных Комиссиях при Сельских и Местечковых Советах	5
4. Постановление СНК БССР о кредитовании лесом погорельцев.	6
5. Правила, утвержденные Экономическим Совещанием при СНК БССР 2-го ноября 1925 года о порядке кредитования населения лесом.	7
6. Постановление СНК БССР об освобождении от платы за ветеринарно-санитарный осмотр скота и продуктов скотоводства сельского изготовления, которые привозятся крестьянами на продажу на ярмарки, рынки и другие места, отведенные для торговли.	9
7. Постановление СНК БССР об изменении постановления от 11-го февраля 1925 г. об уплате работ по землеустройству и по земельной регистрации.	10
8. Постановление СНК БССР о выдаче справок и удостоверений об утерях личного состава красной армии и красного флота и за время гражданской войны	—
9. Циркуляр НКВД БССР о постройке, ремонте, сохранении дорог, мостов и прочих дорожных сооружений.	—
10. Циркуляр НКВД БССР с препровождением инструкции о порядке предоставления луговых угодий добровольным пожарным организациям.	14
Приложение. Инструкция НКВД и НКЗ БССР о порядке предоставления луговых угодий добровольным пожарным организациям.	15
12. Циркуляр НКВД с препровождением инструкции в развитие положения о коммунальных предприятиях и инструкции об отчислениях в амортизационный фонд.	16
Приложение 1-е. Инструкция НКВД и НКФ БССР в развитие Положения о коммунальных предприятиях.	—
Приложение 2-е. Инструкция об отчислении в амортизационный фонд.	17
13. Циркуляр НКВД об оказании лечебной помощи членам добровольных пожарных организаций.	19
14. Циркуляр НКВД и НКЗ БССР об организации пожарных дружин в совхозах.	—
Приложение: Инструкция о введении в действие нормального устава добровольных пожарных дружин в совхозах Белсельтреста.	—
15. Инструкция НКВД БССР по распределению пожарного инвентаря, приобретенного за счет процентных отчислений от прибылей Госстраха.	21
16. Циркуляр НКВД и НКЮ БССР о мерах борьбы с хищением и порчей железно-дорожного имущества.	—
17. Циркуляр НКЮ БССР о представлении в Прокуратуру Республики протоколов Президиумов и Пленумов Окружных Исполнительных комитетов.	22
18. Циркуляр НКЮ о порядке направления дознаний в порядке 106-ой ст. УПК.	23
19. Циркуляр НКЮ БССР о введении в действие таксы оплаты услуг членов Коллегии Защитников рабочими государственных и частных предприятий и служащими советских и частных учреждений.	24
Приложение. Постановление НКЮ о таксе оплаты членов Коллегии Защитников рабочими государственных и частных предприятий и служащими советских учреждений.	—
20. Циркуляр НКЗ БССР о проведении проверки учета земель запасного фонда.	25
21. Циркуляр НКП БССР о необходимых мерах для улучшения положения учреждений Соцвоса и постановки работы в них.	31

22. Наказ НКП и НКВД БССР Районным Исполнительным Комитетам о деятельности их в отрасли культурно-просветительной.	33
23. Циркуляр Народного Комиссариата Просвещения об организации при библиотеках кружков „Друзей книги“.	41
24. Циркуляр НКП о переподготовке библиотечных работников.	43
25. Циркуляр НКТ, ВСНХ, НКВД, Уполномоч. НКПС при Правительстве БССР и ЦСПСБ о привлечении батрачества и бедняцкого крестьянства на лесозаготовки и дорожное строительство.	46
26. Постановление НКТ БССР о Бюро надзора по трудовым делам.	47
27. Постановление НКТ о представлении учреждениями и предприятиями в НКТ Статистических сводок о рабочих и служащих, принятых на работу.	48
28. Раз'яснение НКТ о порядке отмены решений расценочно-конфликтных комиссий примирительных камер и третейских судов.	49
29. Циркуляр ВСНХ о постоянной информации в центральной и местной печати	50
30. Циркуляр ВСНХ БССР о содействии рабочему-выдвиженцу.	—
31. Сводка НКВД о перевыборах по состоянию на 6-е февраля 1926 года.	51

Часть неофициальная.

32. О культуре и бане.—И. Адамович.	52
33. Нужны ли нам окружные газеты.—И. Адамович.	53
34. О Пленуме Слуцкого Окрисполкома.—Мойсейчик.	55
35. Итоги работы по пожарной охране БССР.—Новик.	56
36. О благоустройстве в деревне.—А. Хацкевич.	58
37. О книжке „Даведчык паказчык“.—В. Крускоп	60

V B00000022 14604

НА 1926 ГОД

ОТКРЫТА ПОДПИСНА

— НА ОФИЦИАЛЬНОЕ ИЗДАНИЕ —

БЮЛЛЕТЕНЬ

СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ

БССР.

БЮЛЛЕТЕНЬ БУДЕТ ВЫХОДИТЬ 3 РАЗА В 2 МЕСЯЦА.
В БЮЛЛЕТЕНЕ ПОМЕЩАЮТСЯ, ГЛАВНЫМ ОБРАЗОМ,
МАТЕРИАЛЫ ОФИЦИАЛЬНОГО ХАРАКТЕРА (НАРКОМА-
ТОВ И ЦЕНТРАЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ РЕСПУБЛИКИ,
ИМЕЮЩИЕ ОТНОШЕНИЕ К РАБОТЕ НА МЕСТАХ, А ТАК-
ЖЕ СТАТЬИ ПО РАЗНЫМ ВОПРОСАМ СОВЕТСКОГО
СТРОИТЕЛЬСТВА, КАСАЮЩИЕСЯ, ГЛАВНЫМ ОБРАЗОМ,
ДЕРЕВНИ.

Подписная плата

в год 7 руб. 20 коп. — на полгода 3 руб. 60 коп.
для крестьян и рабочих (по удостоверениям сельсоветов и фабзав-
месткомов) и сельских комитетов взаимопомощи
ПОДПИСНАЯ ЦЕНА, против указан. выше УМЕНЬШАЕТСЯ НА ПОЛОВИНУ.

ПОДПИСНУЮ ПЛАТУ НАПРАВЛЯТЬ:

г. Минск, Наркомвнудел, редакция Бюллетеня.

Редакционная Коллегия Бюллетеня

Совнарком БССР.